

Univerzita Komenského v Bratislave

Filozofická fakulta

Studia Academica Slovaca – centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk

---

VZDELÁVACÍ PROGRAM

SLOVENČINA AKO CUDZÍ JAZYK

Jazykový kurz v kontaktnej a dištančnej forme

Jana Pekarovičová, Ludmila Žigová, Michaela Mošat'ová

Bratislava 2007

Univerzita Komenského v Bratislave

Filozofická fakulta

Studia Academica Slovaca – centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk

VZDELÁVACÍ PROGRAM SLOVENČINA AKO CUDZÍ JAZYK

Jazykový kurz v kontaktnej a dištančnej forme

Zostavili: doc. PhDr. Jana Pekarovičová, PhD., PhDr. Ľudmila Žigová,
Mgr. Michaela Mošaťová

Recenzenti: Mgr. Renáta Mračníková, PhD., Mgr. Juliana Beňová

Vzdelávací program akreditovaný Ministerstvom školstva Slovenskej republiky

© Studia Academica Slovaca – centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk

Vydal STIMUL, Bratislava 2007

ISBN 978-80-89236-28-2

OBSAH

I. SPOLOČNÉ VÝCHODISKÁ	5
1. Názov vzdelávacej aktivity	6
2. Organizačná forma vzdelávacej aktivity	6
3. Cieľ vzdelávacej aktivity	6
4. Cieľová skupina	7
5. Požadované vstupné vzdelanie	8
6. Profil absolventa jednotlivých stupňov	8
7. Koncepcia a metódy výučby	11
8. Dištančná forma – e-learning	13
9. Forma záverečnej skúšky	15
10. Študijná literatúra	16
II. ŠPECIFIKÁCIA JEDNOTLIVÝCH STUPŇOV	
1. Úroveň A	
I. stupeň A1 úplný začiatočník	17
II. stupeň A2 začiatočník	24
Úroveň B	
III. stupeň B 1 mierne pokročilý	31
IV. stupeň B 2 stredne pokročilý	38
Úroveň C	
V. stupeň C1 pokročilý	46
VI. stupeň C 2 vyššie pokročilý	53
III. CERTIFIKÁCIA A TESTOVANIE JAZYKOVEJ KOMPETENCIE	
1. Kritériá na získanie certifikátu	61
2. Vzory testov	63

I. Spoločné východiská

Analýza existujúceho stavu v oblasti vzdelávania slovenčiny ako cudzieho jazyka (SakoCJ) i nejednotnej stupnice hodnotenia jazykových znalostí uplatňovanej rôznymi inštitúciami nastoľuje požiadavku zjednotenia evalvácie študijných programov – kurikúl a osnov, ale najmä vytvorenie štandardných kritérií na získanie certifikátu zo slovenčiny ako cudzieho jazyka. V súlade s uznesením Vlády Slovenskej republiky č. 1053/2003 o príprave a realizácii vzdelávacieho programu Slovenčina ako cudzí jazyk bol akreditovaný program ***Slovenčina ako cudzí jazyk – jazykový kurz v kontaktnej a dištančnej forme pre I., II. a III. stupeň***, ktorý zahŕňa obsah, ciele a metódy jazykového vzdelávania cudzincov zodpovedajúce jednotlivým úrovniam Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky, a to A1, A2, B1, B2, C1, C2, ako aj jednotné kritériá hodnotenia jazykovej kompetencie. Štandardizácia príslušných programov pre potreby výučby a certifikácie jazykovej kompetencie SakoCJ vychádza zo základných dokumentov:

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky: Učenie sa, výučba, hodnotenie. (Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment). Rada Európy / Council of Europe 2001.

Európske jazykové portfólio (European Language Portfolio)

ALTE – Association of Language Testers in Europe

Cieľom štandardizácie predmetu SakoCJ je vymedziť obsah jednotlivých úrovní vzhľadom na konverzačné témy, lexikálne a gramatické kompendium a zároveň špecifikovať kritériá na testovanie a hodnotenie čiastkových zručností (čítanie, počúvanie, hovorenie, písanie), ako aj celkovej komunikatívnej kompetencie, a tak dosiahnuť väčšiu objektivitu a porovnateľnosť dosiahnutého stupňa v medzinárodnom kontexte.

Program dištančnej výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka (SakoCJ) reaguje na zmenené, resp. rozšírené podmienky vzdelávania, ktoré súvisia s využívaním nových informačných a komunikačných technológií (World Wide Web, internet, CD-ROM, e-mailová komunikácia, atď.).

Tieto prostredia sú ideálne pre tých uchádzačov, ktorí z rôznych dôvodov (možnosť učiť sa doma, úspora času a financií pri cestovaní na kurz, možnosť vlastnej regulácie rýchlosti a rozsahu učenia sa a pod.) uprednostňujú ***autonómne a asynchrónne štúdium*** cudzích jazykov pred klasickým ***kontaktným a synchrónnym štúdiom***, čím sa posilňuje samotný proces učenia sa. Dôležitým sa tak stáva podporovanie kognitívneho aspektu vyučovacieho procesu, čiže stimulácia študenta k aktívnemu uvedomovaniu si vlastného procesu učenia sa a k aktívnemu prístupu k nemu so zreteľom na motiváciu štúdia a cieľové zručnosti: *Čo sa chcem naučiť?*, *Prečo sa to chcem naučiť?*, *Ako sa to chcem naučiť – aké mám možnosti a nástroje?*

1. Názov vzdelávacej aktivity

Slovenčina ako cudzí jazyk – jazykový kurz v kontaktnej / prezenčnej a dištančnej forme

2. Organizačná forma vzdelávacej aktivity

Slovenčina ako cudzí jazyk – jazykový kurz pre začiatočníkov, mierne a stredne pokročilých a pokročilých v kontaktnej / prezenčnej a dištančnej forme

Úroveň A: základná

I. stupeň	A 1	úplný začiatočník	70 vyučovacích hodín
II. stupeň	A 2	začiatočník	70 vyučovacích hodín

Úroveň B: stredná

III. stupeň	B 1	mierne pokročilý	100 vyučovacích hodín
IV. stupeň	B 2	stredne pokročilý	100 vyučovacích hodín

Úroveň C: vyššia

V. stupeň	C 1	pokročilý	100 vyučovacích hodín
VI. stupeň	C 2	vyššie pokročilý	100 vyučovacích hodín

3. Cieľ vzdelávacej aktivity

Cieľom kurzu je naučiť frekventantov komunikovať v slovenčine, dorozumieť sa štandardne v bežných komunikačných situáciách, ako aj v situáciách typických pre akademické a pracovné prostredie a profesijné zameranie frekventantov. So zreteľom na absolvovaný stupeň rozvíjať jednotlivé komunikatívne zručnosti smerom od receptívnych zručností (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) k produkcii textu (hovorenie, písanie) tak, aby si absolvent osvojil potrebné štandardy a mohol podľa potreby pokračovať v jazykovom kurze. Základom kurzu je komunikatívny prístup, pri ktorom sa uprednostňuje implicitný úvod do jazykového systému a gramatiky slovenčiny. Učivo sa najmä v prvej fáze (A stupeň) sprostredkúva indukzívne, vychádza sa z motivačného textu, ktorý obsahuje príklady na daný jav. Potom sa tieto javy osvojujú v modeloch, prípadne jazykových spojeniach a upevňujú v špeciálnych štruktúrnych cvičeniach metódou postupných krokov zameraných na:

- identifikáciu príslušného javu (gramatického, lexikálneho, fonetického)
- výber správneho tvaru / slova / spojenia / vety
- tvorbu správneho tvaru / slova / spojenia / vety

Pri stanovení čiastkového i globálneho vyučovacieho cieľa v oblasti jazykovej prípravy cudzincov je potrebné dodržať všeobecné i špecifické didaktické zásady súvisiace s charakterom jazykového kurzu. K nim patria:

- *postupná náročnosť prezentácie príslušných jednotiek* – demonštrácia javov jednotlivo, priblíženie v slovách, spojeniach a vetách (ak je možnosť, kontrastívne);
- *primeranosť* – vzhľadom k cieľu, tematike a rozsahu preberaných javov;
- *algoritmus krokov* – priorita počúvania hovorených prejavov pred písanou podobou v tomto poradí: 1. počúvajte 2. počúvajte a opakujte 3. počúvajte a čítajte 4. počúvajte a píšete 5. hovorte, pričom dodržiavanie tejto zásady je dôležité najmä v prvej fáze výučby;

- *prepojenie lexikálnej a gramatickej roviny* – komplexný pohľad na jazykové prostriedky a ich uplatnenie v rečovej praxi;
- *kontinuita jazykovej prípravy* – podmienkou vstupu do vyššej úrovne je ovládanie učiva nižšej úrovne;
- *precvičovanie, upevňovanie vedomostí* – pravidelné opakovanie a fixovanie javov;
- *priebežná kontrola dosiahnutých vedomostí* – vzťahuje sa na testovanie interakcie, porozumenia aj produkcie komunikátov;
- *rozvíjanie fonetickej, gramatickej, pragmatickej, sociokultúrnej a interkultúrnej kompetencie* pomocou vybraných cvičení, krátkych útvarov na memorovanie, počúvaním a čítaním súvislých textov, sprístupňovaním kultúrnych reálií.

Cieľom e-learningového kurzu je pomôcť záujemcom:

- *rozvinúť dištančné jazykové vzdelávanie* v oblasti slovenčiny ako cudzieho jazyka, konkrétne on-line učenie sa slovenského jazyka,
- *rozšíriť počet možností*, ako sa v zahraničí dostať k slovenčine (vzhlľadom na existujúci limitovaný počet zahraničných lektorátov a kurzov ponúkajúcich výučbu SakoCJ),
- *podporovať učenie sa slovenčiny* ako jedného z menej frekventovaných jazykov a zároveň prezentovať kultúrne špecifiká Slovenska, a tak *podporovať jazykovú* a s tým súvisiacu *kultúrnu diverzitu* v európskom priestore,
- *udržiavať motivovanosť študentov* pri učení sa SakoCJ po absolvovaní kurzov slovenského jazyka, či už na Slovensku (napríklad v rámci Studia Academica Slovaca, letnej školy SAS, kurzov na FF UK, ÚJOP UK, ako aj na iných slovenských univerzitách), alebo v domácich krajinách študentov,
- *získať komunikačnú kompetenciu* v bežných aj špeciálnejších kontaktovej situáciách.

4. Cieľová skupina

Jazykové kurzy kontaktnou a dištančnou formou sú určené dospelým cudzincom, zahraničným študentom, stážistom a ďalším záujemcom o získanie jazykovej kompetencie v slovenčine:

- absolventom stredných škôl, ktorí chcú pokračovať v štúdiu na VŠ v SR,
- uchádzačom o štúdium v rámci rozvojovej pomoci,
- zahraničným študentom slovenských univerzít,
- študentom zahraničných univerzít, ktorí študujú slovenčinu alebo iné odbory,
- zahraničným Slovákom a krajanom žijúcim v zahraničí,
- účastníkom letnej školy Studia Academica Slovaca.

Ako základná alebo doplnková forma štúdia pre verejnosť:

- kandidátov pôsobiach krátkodobo alebo dlhodobo v Slovenskej republike,
- lektorov cudzích jazykov pôsobiach na Slovensku,
- pracovníkov zastupiteľských orgánov, manažérov a poradcov firiem,
- pracovníkov v oblasti kultúry a médií,
- ďalších záujemcov o získanie alebo prehĺbenie znalosti slovenčiny ako cudzieho jazyka.

5. Požadované vstupné vzdelanie

Štandardnou podmienkou je ukončené štúdium na strednej škole, v prípade záujmu o štúdium na VŠ v SR výnimočne aj návšteva strednej školy, prípadne iný kvalifikačný stupeň vzhľadom na rozdiely v edukačných systémoch v krajinách, odkiaľ pochádzajú uchádzači. V prípade zahraničných uchádzačov o absolvovanie kurzu zo strany verejnosti sa požadované vzdelanie bližšie nešpecifikuje. Prijatie uchádzačov na jednotlivé stupne prezenčného kurzu je podmienené vstupným rozhovorom a pri stupňoch A2, B1, B2, C1, C2 aj vstupným testom, ktorý obsahuje kritériá na zaradenie do daného stupňa. Uchádzači o e-learningový kurz sa prihlásia tótorovi a absolvujú vstupný rozhovor, vyplnia dotazník a pri vyššom stupni aj vstupný test. Podmienkou úspešného absolvovania príslušného stupňa a získania príslušného certifikátu je vykonanie záverečnej skúšky.

6. Profil absolventa jednotlivých stupňov

Úroveň A

Používateľ základov jazyka

- minimálna schopnosť komunikácie len na základe osvojeného učiva jednoduchým spôsobom sa vie pýtať a odpovedať

I. stupeň: A 1 úplný začiatok

Disponuje elementárnou slovnou zásobou, výrazmi, ktoré pomenúvajú najbežnejšie predmety, javy a činnosti spojené s vlastnou osobou, typické pre prostredie, v ktorom žije, pracuje, študuje. Má len ohraničené znalosti jednoduchých fráz a gramatických tvarov a štruktúr, rozozná len minisyntagmy so známymi slovami. Vie formulovať jednoduché krátke vety s použitím známych slov. Potrebuje viac času na výber vhodných výrazov i pochopenie výpovede. Môže reagovať na modelové otázky a formulovať krátku odpoveď na najbežnejšie problémy použitím jednoduchých výrazov a štruktúr. Vie používať elementárne spájacie výrazy na vyjadrenie koordinácie, ako sú *a*, *aj*, *tiež*, *potom*. Vie sa jednoduchým spôsobom dorozumieť, ak partner hovorí pomaly a zreteľne a je ústretový.

II. stupeň: A 2 začiatok

Pozná základné vetné modely a štruktúry s frekventovanými výrazmi bežnej osobnej a pracovnej komunikácie, ako sú rodina, bývanie, škola, práca, región, médiá.

Pozná frekventované gramatické štruktúry, ale používa ich so značnými chybami. Rozozná slovné druhy a ich základné syntaktické pozície. Dokáže sa dorozumieť v bežných modelových situáciách, robí časté pauzy hľadaním vhodných štruktúr, neistota sa prejavuje častou zmenou a korektúrou výpovede. Vie jednoducho odpovedať, reagovať na témy bežnej komunikácie, no len s ťažkosťami sa zapája do rozhovoru. Vie tvoriť syntagmy a používať frekventované konektory *ktorý*, *ale*, *alebo*, *pretože*.

Úroveň B

Samostatný používateľ

- je schopný tvorivo používať jazyk, v prvej fáze skôr spontánne
- vie iniciovať rozhovor a interaktívne reagovať na základné komunikačné situácie
- vie riešiť problémové úlohy

III. stupeň: B 1 mierne pokročilý

Jazykovo zvládne väčšinu bežných prejavov v štandardnej forme, má dostatočnú slovnú zásobu na globálne porozumenie informácií z médií, aktualít, ovláda potrebné komunikačné modely. Ovláda modely bežnej spoločenskej a pracovnej komunikácie, robí chyby v používaní správnych tvarov a štruktúr, ale už sám registruje tieto nedostatky.

Dokáže si poradiť vo väčšine komunikačných situácií, vie tvoriť dlhšie vety, spontánna komunikácia sa však vyznačuje pauzami pri hľadaní správnej formulácie. Vie nadviazať, udržať a ukončiť jednoduchý rozhovor na témy osobnej pracovnej sféry, záujmov. Dokáže interpretovať obsah počutého, overiť si význam a porozumenie. Vie spojiť viacero krátkych vzájomne súvisiacich prostriedkov a zostaviť jednoduchú lineárnu výpoveď.

IV. stupeň: B 2 stredne pokročilý

Disponuje štandardným aparátom jazykových prostriedkov potrebných na recepciu i tvorbu prejavov z oblasti spoločenskej i vlastnej profesijnej komunikácie. Vyjadruje sa gramaticky adekvátne, má pomerne bohatú škálu vetných štruktúr, ktoré funkčne využíva. Jeho chyby neprekážajú úspešnej komunikácii, vie ich zväčša určiť a sám opraviť. Dokáže pomerne plynulo tvoriť dlhšie zmysluplné výpovede ústne aj písomne, v spontánnom prejave ešte registrovať neistotu v štylizácii zložitejších pasáží. Dokáže iniciovať rozhovor, aktívne sa doň zapojiť, viesť diskusiu s rodenými používateľmi jazyka na známe témy, prezentovať vlastné postoje, porovnávať reálie, argumentovať za a proti. Je schopný používať štandardný aparát spájajúcich výrazov na tvorenie viet a súvetí.

Úroveň C

Skúsený používateľ

- je schopný hovoriť konkrétne k danej téme
- vie iniciovať rozhovor a robiť závery širokej škály problémových úloh a nepredvídaných situácií
- dokáže viesť súvislý a štruktúrovaný prejav

V. stupeň: C 1 pokročilý

Ovláda široký okruh jazykových prostriedkov, vie ich adekvátne funkčne využívať pri recepcii a produkcii spontánnych prejavov so všeobecným i odborným obsahom, rozlišujúc žánrové a kultúrne špecifiká. Jazykový prejav je gramaticky správny, stylisticky diferencovaný s minimálnym počtom chýb. Funguje autokorekcia. Dokáže plynulo a spontánne narábať s jazykom, vie tvoriť súvislý prejav, ovláda prozodický systém a ortografiu, chyby badať len pri neznámych pojmoch, témach. Dokáže tvorivo rozvíjať diskusiu, reagovať na podnety, precízne formulovať myšlienky, vie sa jazykovo a stylisticky primerane vyjadriť k prejavu iných. Dokáže usúvzťažňovať syntagmy a vetné celky, vie zostaviť funkčne a zmysluplne ucelené štruktúrované komunikáty.

VI. stupeň: C 2 vyššie pokročilý

Plynulo ovláda bohatú škálu vyjadrovacích prostriedkov, vrátane frazeologických jednotiek, ktoré vie funkčne použiť pri spontánnych stylisticky a žánrovo diferencovaných diskurzoch. Plynulo a spontánne sa vyjadruje, bez chýb používa adekvátne prostriedky v súlade s funkciou a žánrovým určením komunikátu. Bez najmenších ťažkostí dokáže zostaviť súvislý prejav, rešpektujúc logické stvárnenie myšlienok, žánrové osobitosti a zásady správnej prozódie. Dokáže sa prirodzene zapojiť do bezprostrednej i sprostredkovanej formy komunikácie s rodenými používateľmi jazyka. Má bohatý repertoár frazém a signálov neverbálnej komunikácie. Pri tvorbe súvislých textov vie funkčne využívať bohatú škálu konektorov so zreteľom na stylistickú a žánrovú adekvátnosť.

7. Koncepcia a metódy výučby

Výber metód v jazykovom kurze závisí od stupňa pokročilosti. V I. stupni sa preferujú komunikatívne metódy, predovšetkým audioorálna metóda zameraná na prezentáciu, opakovanie a upevňovanie učiva a rozvíjanie jednotlivých zručností, ktorá uprednostňuje implicitný úvod do gramatického učiva, motivačné texty. Dôležitou požiadavkou je interaktívny prístup, budovanie modelov adekvátnej reakcie na jazykový podnet. Pracuje sa samostatne aj v skupinách, najprv podľa predlohy, postupne voľnejšie s cieľom osvojiť si spontánnu komunikáciu. V II. a III. stupni sa uplatňujú kombinované metódy, avšak aj tu prevláda komunikatívny prístup so zameraním na rozvoj tvorivosti študenta a uplatnenie aktívneho prístupu a zrozumiteľnosti pri percepcii a produkcii textu, zároveň sa dbá na dosiahnutie primeraného stupňa autokorekcie. Pri prezentácii jazykového systému sa využíva kognitívny prístup s dôrazom na vedomé usúvzťažnenie javov jednotlivých jazykových rovín. Vzhľadom na preberaný tematický celok sa uplatňujú jednak participačné postupy a formy, ako je prednáška, seminár, praktické cvičenia, prezentácia, referát, seminárna práca, jednak individuálna aj skupinová práca, vypracovanie a prezentácia projektu.

Východiskový jazyk sa využíva len na I. stupni na vysvetľovanie gramatických javov a lexiky, avšak podľa možnosti sa jeho účasť vo výučbe redukuje a semantizácia lexiky sa uskutočňuje pomocou známych pojmov. V II. a III. stupni sa uprednostňuje výučba v cieľovom jazyku s možnosťou využívať prekladové a výkladové slovníky a tvorbou vlastného individuálneho slovníčka použitých výrazov v priebehu kurzu.

7.1 Štruktúra tematického bloku

- **Motivačná fáza – uvedenie témy**
  - východiskový text
  - semantizácia lexikálnych jednotiek a frazém
  - prezentácia a výklad gramatiky
  - prezentácia a nácvik fonetických javov
- **Aktivizačná fáza - cvičenia**
  - nácvik a precvičovanie príslušných javov
  - audio-orálne a fonetické cvičenia
  - lexikálne cvičenia
  - gramatické cvičenia
  - komunikačné cvičenia
- **Automatizačná fáza - upevňovanie**
  - cvičenia na upevňovanie jazykových znalostí
  - cvičenia na osvojovanie rečových zručností receptívnych – čítanie s porozumením, počúvanie s porozumením a produktívnych – hovorenie, písanie
- **Kontrolná fáza – testovanie, evalvácia**
  - cvičenia na preverovanie učiva
  - testovanie nadobudnutých vedomostí daného celku – ústne a písomne

7. 2 Typy cvičení

• **Zatvorené otázky:**

- 1) zisťovanie správnosti obsahu výpovede:
  - výber z odpovedí „áno“ – „nie“
  - nasledujú najmä po dialógoch
- 2) úlohy na jednoduchú identifikáciu:
  - najmä na precvičovanie lexiky
  - prečiarknite čo sa nehodí
- 3) úlohy na viacnásobnú identifikáciu:
- 4) výber z viacerých možností (multiple-choice-items)
  - a) s jednou správnou odpoveďou
  - b) s viacerými správnymi odpoveďami
- 5) výber z viacerých možností do viacerých pozícií:
  - vhodné na súhrnné zopakovanie lexiky alebo gramatických javov
- 6) prirad'ovacie úlohy
- 7) zorad'ovacie úlohy

• **Polootvorené otázky:**

- 1) napísať krátku odpoveď na otázku súvisiacu s textom:
  - nasledovať môžu po dialógoch alebo sa využívajú v cvičeniach
- 2) dopĺňacie cvičenia
- 3) substitučné úlohy
- 4) transformačné úlohy

• **Otvorené otázky:**

Úlohy na seba prezentáciu – produkcia textu

8. Dištančná forma – e-learning

8.1 Charakteristika Základné pojmy

asynchrónne učenie sa – učenie sa bez ohľadu na čas; od účastníkov vyučovacieho procesu (pedagóga a študentov) sa nevyžaduje, aby mali spojenie v tom istom čase, elektronická pošta, prednášky a cvičenia na CD-ROM-och, počítačové simulácie, asynchrónne diskusné fórum,

synchrónne učenie sa – učenie sa v tom istom reálnom čase; interakcia učiteľa so študentmi prebieha v tom istom reálnom čase (napr. prostredníctvom videokonferencií, audiokonferencií, virtuálnej tabule, chatu)

tútor – metodický sprostredkovateľ štúdia, ktorý hodnotí výsledky a motiváciu študenta, pomáha pri výbere kurzu, riešení úloh, konzultuje obsah kurz, tútor sa odlišuje od učiteľa a lektora, ktorí pôsobia pri prezenčnej výučbe.

Vzhľadom na dostupné technické vybavenie pracovísk najmä v zahraničí výučba sa realizuje predovšetkým v asynchrónnej podobe dištančného vzdelávania, pričom ťažiskovou je práca s webovou stránkou SakoCJ. Učenie sa SakoCJ prebieha v dvoch variantoch:

Variant A

Je to náročnejší edukačný model, podporujúci *sebavzdelávanie, samoriadený, autonómny model učenia sa*. Variant A je určený pre študentov, ktorí nepociťujú potrebu riadenia a kontroly zo strany pedagóga / tútora. Pozostáva z nasledujúcich zložiek:

- individuálna asynchrónna práca s perspektívne vytvorenou webovou stránkou SakoCJ s možnosťou vlastnej individuálnej evalvácie dosiahnutých výsledkov učenia sa (testy v elektronickej podobe).
- individuálna práca s existujúcimi webovými stránkami,
- on-line práca s webovými stránkami slovenských denníkov, stránok z oblasti kultúry, cestovania, politiky atď.,
- práca s existujúcimi tlačenými učebnicami a cvičebnicami zameranými na SakoCJ ako doplnok (podľa prístupu študentov k týmto materiálom).

Variant B

V porovnaní s variantom A ide o *korešpondenčný model*, resp. o kombináciu konzultačného a korešpondenčného edukačného modelu dištančného vzdelávania. Taktiež spočíva v individuálnej práci s webovou stránkou, v práci s autentickými materiálmi na slovenských webových stránkach a v aktivitách opísaných vo variante A, no ide o prácu riadenú a aktuálne modifikovanú pedagógom / tútorom, ktorá sa neuskutočňuje synchrónne v klasickej triede.

V tomto modeli je obsiahnutá aj:

- e-mailová komunikácia s pedagógom / tútorom (zasielanie úloh, prác, esejí, príp. prekladov),
- priebežné kontaktné konzultácie s pedagógom / tútorom (podľa potreby),
- e-mailová komunikácia a chatovanie s frekventantmi daného kurzu v diskusnej miestnosti na webovej stránke SakoCJ,
- hodnotenie prác iných študentov / frekventantov daného kurzu zverejnených na webovej stránke,
- vytváranie študijného denníka / diára,
- záverečné evalvačné stretnutie s pedagógom / tútorom (na konci celku určeného pre jednotlivé úrovne A1, A2...) na niektorom pracovisku SakoCJ s možnosťou absolvovania testu a získania certifikátu (od úrovni B1 a B2).

Oba varianty si vyžadujú registráciu študentov na webovej stránke.

- **webová stránka slovenčiny ako cudzieho jazyka**

Internet je atraktívnym médiom pre študentov, ako aj pre učiteľov. Študentom v prípade moderného technického vybavenia a dobrého modemového spojenia umožňuje rýchly, pohodlný multimediálny prístup k množstvu materiálov o cieľovej kultúre v cieľovom jazyku a takisto rýchlu komunikáciu nepodmienenú priestorovo (chatovanie) ani časovo (mailovanie). Učiteľom a tútorom kurzov v rámci dištančného vzdelávania ponúka prístup k množstvu textových, obrazových, zvukových materiálov, ako aj ich rýchle vyhľadávanie.

Stránka je vytvorená na spôsob simulovaného 5-mesačného študijného pobytu dvoch zahraničných študentov na Slovensku, ktorí sa ocitnú vo viacerých komunikačných situáciách.

Pre úrovne A1, A2 je sprostredkujúcim jazykom pri prezentácii lexiky, zadávaní úloh a vysvetľovaní gramatických javov angličtina, ostatné úrovne sa realizujú priamo v slovenčine.

Na to, aby sme zabezpečili dobré osvojenie si javov fónickej roviny slovenčiny, sú nevyhnutné sprievodné zvukové nahrávky (audiosúbory) dialógov, príp. gramatických cvičení. Súčasťou lekcií sú aj cvičenia na nácvik správnej výslovnosti (vo forme imitovania).

Vychádzajúc zo zámeru dobrého osvojenia si komunikačných formuliek, zohľadňujú sa aj stylistické, resp. pragmaticko-komunikačné aspekty uplatňujúce sa v slovenčine: formálne a neformálne vyjadrovanie (tykanie a vykanie, rozlišovanie pozdravov Dobrý deň! a Ahoj!), oslovanie krstným menom, spojením pán/pani + priezvisko, používanie titulov apod.

- **zasielanie písomných prác študentov**

Vo variante B každý študent musí vypracovať ku každej téme jednu písomnú prácu (spolu musí mať súbor 12 prác), kde tvorivo zakomponuje osvojované lexikálne, morfológické etc. javy. Tieto práce bude posielat' pedagógovi / tútorovi na opravu e-mailom, prípadne ich prinesie na konzultácie.

- **hodnotenie písomných prác inými študentmi / frekventantmi kurzu**

Pokiaľ budú študenti súhlasiť, ich písomné práce budú zverejnené na webovej stránke, aby ich mohli kolegovia / frekventanti kurzu komentovať. Každý študent bude môcť na stránku vložiť vlastný komentár a ohodnotiť text svojho kolegu. Práce budú spracované tematicky v „archíve / databáze“ prác, napríklad: „Najzaujímavejšie miesto na Slovensku“, „Moje obľúbené slovenské jedlo“, „Páči sa ti slovenský folklór?“ a pod.

- **chatovanie**

Súčasťou webovej stránky by mala byť aj diskusná miestnosť ponúkajúca možnosť spoločnej synchrónnej komunikácie viacerých študentov.

- **študijný denník**

Je to písomný záznam subjektívnej individuálnej reflexie procesu učenia sa zo strany študenta. Obsahuje poznámky o progresoch i problémoch pri učení sa, reakcie na to, čo sa naučili, očakávania, poznámky o metódach štúdia a použitých materiáloch, údaje o kvantite a kvalite učenia sa etc. (napr. „10. 11. 2006 14:00 – 15:00 Čítal som správy na internete, dozvedel som sa o tom, že slovenskí futbalisti..., naučil som sa nové slovíčka: ...“). Denník napomáha uvedomovať si vlastný proces učenia a udržiava motiváciu študenta pri učení sa.

- **záverečná evalvácia**

V hodnotiacom týždni absolvuje študent testy, kde opäť preukáže zvládnutie stanoveného rozsahu.

8. 2 Štruktúra jednotlivých blokov

1)		Počúvanie	Dialógy s prepísaným textom – prezentácia novej témy
2)		Nácvik výslovnosti	Imitácia dialógov
3)		Lexika	Osvojovanie si lexiky v rámci danej témy aj s cvičeniami
4)		Gramatika	Osvojovanie si gramatiky aj s cvičeniami
5)		Na Slovensku je to tak	Osvojovanie si komunikačnej kompetencie (kultúrne reálie)
6)		Test	Test na súhrnné zopakovanie lekcie
7)		Napiš tútorovi	Napísanie e-mailu tútorovi

9. Forma záverečnej skúšky

Počas kurzu sa vykonáva priebežné hodnotenie vedomostí formou testov a kontrolných úloh a po absolvovaní každého stupňa sa konajú výstupné testy a záverečná skúška. Záverečná skúška má zvyčajne písomnú a ústnu časť a obsahuje učivo príslušnej úrovne. Na vykonanie záverečnej skúšky sa treba osobitne prihlásiť.

Predmetom hodnotenia sú tieto zručnosti:

- počúvanie textu s porozumením
- jazyková správnosť
- čítanie s porozumením
- písomný prejav (produkcia textu)
- hovorenie (ústny prejav)

Zručnosti a) b) c) sa testujú pomocou úloh založených na výbere správnej odpovede (*multiple choice*) alebo tvorbe správneho tvaru.

Zručnosti d) a e) sa testujú na základe stanovených kritérií hodnotenia.

Všetky skúšky majú rovnakú štruktúru, ale rôznu stupeň náročnosti riešenia úloh. Podmienkou úspešného absolvovania skúšky je získanie pozitívneho výsledku, (minimálne 60 % bodov) z písomnej aj z ústnej časti skúšky. Celkové hodnotenie skúšky sa stanoví na základe súčtu bodov získaných z jednotlivých častí, a to podľa nasledujúcej stupnice:

A	výborne	91 – 100%
B	veľmi dobre	81 – 90%
C	dobře	73 – 80%
D	uspokojivo	66 – 72%
E	dostatočne	65 – 60%
Fx	nedostatočne	0 – 59%

Vzorové testy budú zverejnené na internete www.fphil.uniba.sk/sas ako informačné materiály ku skúške zo SakoCJ pre jednotlivé stupne.

Rozsah skúšky: písomná časť: 120 minút, ústna časť: 20 minút

10. Študijná literatúra

- BALÁŽ, Peter – SERAFÍNOVÁ, Danuša: *Parlons slovaque ou Les amis de l'internet. Guide pour les étudiants francophones*. Bratislava, Univerzita Komenského 1998, 2000, 2004, 2007.
- BALÁŽ, Peter – SERAFÍNOVÁ, Danuša: *Parlons slovaque ou Les amis de l'internet – Exercices de grammaire complémentaires*. Bratislava: Univerzita Komenského 2004.
- Studia Academica Slovaca*. Zborníky prednášok XXI.-XVII. letnej školy slovenského jazyka a kultúry Studia Academica Slovaca 21-35. Bratislava: Stimul 1992-2006.
- BALÁŽ, Peter – DAROVEC, Miloslav – ČABALA, Michal: *Učebnik slovacckogo jazyka dl'a slavistov*. Bratislava: SPN 1995.
- BALÁŽ, Peter – DAROVEC, Miloslav – ŠULHAN, Ján: *Lengua eslovaca para eslavistas*. Bratislava: SPN 1991.
- BÖHMEROVÁ, Ada: *Slovak for you. Slovak for Speakers of English – Textbook for Beginners*. Bratislava: Perfekt 1996, 2006.
- DRATVA, Tomáš – BUZNOVÁ, Viktória: *Slovenčina pre cudzincov*. SPN 2002 – učebnica a cvičebnica + audionahrávky
- IGAZOVÁ, Terézia – GHEORGHIUOVÁ, Eva – KOVÁČIKOVÁ, Darina: *Cvičebnica slovenčiny ako cudzieho jazyka*. Bratislava: Hevi 1996.
- MOŠAŤOVÁ, Michaela – IVORÍKOVÁ, Helena – KLESCHTOVÁ, Zuzana – MRAČNIKOVA, Renáta – VOJTECHOVÁ, Eva: *Slovenčina light. Kurz slovenčiny pre začiatočníkov*. Off line a on line. Bratislava: FiF UK SAS 2006.
- PEKAROVIČOVÁ, Jana: *Slovenčina ako cudzí jazyk – predmet aplikovanej lingvistiky*. Bratislava: Stimul 2004, 2007.
- PEKAROVIČOVÁ, Jana – ŽIGOVÁ, Ľudmila – PALCÚTOVÁ, Michaela – ŠTEFÁNIK, Jozef: *Slovenčina pre cudzincov. Praktická fonetická príručka*. Bratislava: Stimul 2005 – publikácia + CD nosič s nahrávkami.
- Slovacicum. Súčasné Slovensko*. Ed. J. Pekarovičová – M. Vojtech. Bratislava: Stimul 2006.
- STEINEROVÁ, Hilda: *Konverzačná príručka slovenčiny*. Bratislava: Univerzita Komenského 2000, 2004.
- ŠKVARENINOVÁ, Oľga: *Obrázkový slovník slovenčiny*. Bratislava: SPN 1995.
- VAJIČKOVÁ, Mária: *Slovenčina pre cudzincov. Gramatické cvičenia*. Bratislava: Univerzita Komenského 1996, 2000, 2004.
- ŽIGOVÁ, Ľudmila : *Komunikácia v slovenčine. Textová príručka a cvičenia*. Bratislava: Univerzita Komenského 1998, 2000, 2004, 2007.
- ŽIGOVÁ, Ľudmila: *Slovenčina pre cudzincov. Gramatická a pravopisná cvičebnica*. Bratislava: Univerzita Komenského 2001, 2004, 2006.
- ŽIGO, Pavol a kol.: *Slovacicum. Kapitoly z dejín slovenskej kultúry*. Bratislava: Academic Electronic Press 2004.
- www.e-slovak.sk

SAS má k dispozícii všetky učebné materiály ku kurzu *Slovenčina asko cudzi jazyk*, ktoré boli vydané na Slovensku alebo v zahraničí komplexnú príručnú knižnicu so základnou slovakistickou literatúrou pre jednotlivé disciplíny z jazyka a literatúry.

Autentické odborné a literárne texty

Odborné texty – adaptované

Aktuálne odborné texty

Časopisy a noviny

Auditívne médiá - kazety, CD, rádio

Audiovizuálne médiá - film, televízia, video

II. Špecifikácia jednotlivých stupňov

Úroveň A

1. Slovenčina ako cudzí jazyk – jazykový kurz pre začiatočníkov v kontaktnej / prezenčnej a dištančnej forme

I. stupeň: A 1 úplný začiatočník

Rozsah: 70 vyučovacích hodín á 45 minút

7 blokov á 10 vyučovacích hodín

1. 1 Cieľ vzdelávacej aktivity

Cieľom kurzu je naučiť frekventanta rozumieť jednoduchým každodenným výrazom a celkom jednoduchým vetám, ktoré mu umožnia uspokojiť základné životné potreby v osobnej a spoločenskej komunikácii, aby vedel predstaviť seba a iných, iným ľuďom klásť jednoduché otázky, napr. opýtať sa na meno, bydlisko, priateľov, predmety, ktoré vlastní a pod. a dokázal na otázky tohto druhu odpovedať. Aby sa vedel jednoduchým spôsobom dorozumieť, ak partner hovorí pomaly a zreteľne a je ústretový.

1. 2 Profil absolventa – cieľové zručnosti

- **Počúvanie s porozumením**
Frekventant rozumie známym slovám a elementárnym výrazom spojeným s jeho osobou i prostredím, v ktorom žije/pracuje, ak sa hovorí pomaly a výrazne.
- **Čítanie s porozumením**
Frekventant rozumie známym slovám a spojeniam, ktoré pomenúvajú najbežnejšie predmety, osoby a javy a veľmi jednoduchým vetám so základnými informáciami.
- **Interakcia**
Frekventant môže reagovať na modelové otázky a formulovať jednoduché odpovede na najbežnejšie problémy, ak partner používa základnú lexiku a hovorí pomaly a výrazne. Vie formulovať jednoduché otázky s použitím známych slov.
- **Hovorenie**
Frekventant používa jednoduché výrazy na sebaaprezentáciu a opis základných predmetov, javov, osôb, blízkych reálií.
- **Písanie**
Frekventant vie napísať krátku správu, pozdrav, vyplniť formulár, dotazník.

1. 3 Metódy výučby

V I. stupni sa preferujú komunikatívne metódy, predovšetkým audioorálna metóda zameraná na prezentáciu, opakovanie a upevňovanie učiva a rozvíjanie jednotlivých zručností, ktorá uprednostňuje implicitný úvod do gramatického učiva, motivačné texty. Dôležitou požiadavkou je interaktívny prístup, budovanie modelov adekvátnej reakcie na jazykový podnet. Pracuje sa samostatne aj v skupinách, najprv podľa predlohy, postupne voľnejšie s cieľom osvojiť si spontánnu komunikáciu. Východiskový jazyk sa podľa možnosti využíva na vysvetľovanie gramatických javov a lexiky, avšak jeho účasť vo výučbe sa postupne redukuje a semantizácia lexiky sa uskutočňuje pomocou známych pojmov.

Metódy a formy dištančného vzdelávania pozri kap. I. Spoločné východiská, bod 7. 1.

1. 4 Forma záverečnej skúšky

Počas kurzu sa vykonáva priebežné hodnotenie vedomostí formou testov a kontrolných úloh a po absolvovaní I. stupňa sa konajú výstupné testy a záverečná skúška. Záverečná skúška má zvyčajne písomnú a ústnu časť a obsahuje učivo príslušnej úrovne A 1, A 2. Na vykonanie záverečnej skúšky sa treba osobitne prihlásiť.

Predmetom hodnotenia sú tieto zručnosti:

- a) počúvanie textu s porozumením
- b) jazyková správnosť
- c) čítanie s porozumením
- d) písomný prejav
- e) hovorenie (ústny prejav)

Zručnosti a) b) c) sa testujú pomocou úloh založených na výbere správnej odpovede (*multiple choice*) alebo tvorbe správneho tvaru.

Zručnosti d) a e) sa testujú na základe stanovených kritérií hodnotenia.

Podmienkou úspešného absolvovania skúšky je získanie pozitívneho výsledku, (minimálne 60 % bodov) z písomnej aj z ústnej časti skúšky. Celkové hodnotenie skúšky sa stanoví na základe súčtu bodov získaných z jednotlivých častí, a to podľa nasledujúcej stupnice:

A	výborne	91 – 100%
B	veľmi dobre	81 – 90%
C	dobře	73 – 80%
D	uspokojivo	66 – 72%
E	dostatočne	65 – 60%
Fx	nedostatočne	0 – 59%

Vzorové testy sú zverejnené na internete www.fphil.uniba.sk/sas ako informačné materiály ku skúške zo SakoCJ pre jednotlivé stupne.

Rozsah skúšky: písomná časť: 120 minút, ústna časť: 20 minút

1. 5 Učebný plán

Rozsah: 70 vyučovacích hodín á 45 minút

7 blokov á 10 vyučovacích hodín

Témy jednotlivých blokov

1. Predstavovanie, pozdravy
2. Veci a svet okolo nás
3. Mestá a miesta
4. Nakupovanie
5. V reštaurácii, v jedálni
6. Denný program, aktivity
7. Opakovanie učiva

1. 6 Učebné osnovy

1. Ahoj! Ja som Johanna, ja som Róbert

Rozsah: 10 vyučovacích hodín

1. 1 Komunikačné situácie

- zdvorilostné frázy — pozdravy, privítanie, rozlúčka, poďakovanie, predstavenie sa v kolektíve, oslovenie
- tykanie – vykanie, prezentácia svojej osoby — sebareprezentácia

1. 2 Komunikatívne zručnosti

- vedieť používať pozdravy, povedať o sebe
- vedieť predstaviť druhého, spýtať sa na základné informácie o druhej osobe
- vedieť odlíšiť tykanie a vykanie

1. 3 Gramatika

- relačné morfémy slovíes v prézente
- konjugácia slovesa *byť* a slovesných tried 1. *volať sa*; 2. *študovať*; 3. *robiť*, 4. *rozumieť* v prézente + negácia
- silné rodové prípony substantív (precvičiť aj na internacionalizmoch)
- rodové formy posesív

1. 4 Lexika

- verbá: *byť, volať sa, mať sa, pracovať, študovať, hovoriť, robiť, rozumieť*
- pomenovania blízkych osôb
- osobné základné zámená: *ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni/ony*
- posesíva: *môj, tvoj, jeho, jej, náš, váš, ich*
- opytovacie zámená: *kto, čo, odkiaľ, koľko, ako*
- prehľad základných čísloviek do milióna – aktívne osvojenie do sto
- názvy niektorých európskych krajín (mapa Európy s názvami krajín) a obyvateľov

1. 5 Sociokultúrna kompetencia

- tykanie – vykanie
- oslovenie *pán, pani, slečna* v súčasnej slovenčine
- používanie titulov vo verejnom živote a v akademickom prostredí
- prechýľovanie ženských priezvisk sufixom *-ová*
- pozdravy – formálna a neformálna komunikácia
- podávanie rúk pri formálnom stretnutí, objatie alebo bozkávanie pri stretnutí s priateľmi a rodinnými príslušníkmi
- výklad pojmov *národnosť – štátna príslušnosť*

2. Veci a svet okolo nás

Rozsah: 10 vyučovacích hodín

2. 1 Komunikačné situácie

- internát, byt, kancelária, univerzita
- moja práca, moje štúdium
- ja a moji priatelia/kolegovia

2. 2 Komunikatívne zručnosti

- vedieť pomenovať základné miestnosti bytu / domu, jednoducho ich lokalizovať
- vedieť pomenovať predmety v izbe, bližšie ich charakterizovať a opísať ich základné umiestnenie
- vedieť opísať základné predmety v kancelárii
- vyjadriť vlastnícky vzťah – posesívne adjektíva
- vedieť stručne opísať lokalizáciu istého predmetu
- schopnosť opísať stručne vlastnú izbu a predmety v nej

2. 3 Gramatika

- rodové formy atribútu – adjektíva, posesíva a demonstratíva
- kongruencia v predikáte
- ukazovacie zámená
- posesívne adjektíva
- formy číslovky 1: *jeden, jedna, jedno*

2. 4 Lexika

- reálie týkajúce sa života na internáte
- predmety v izbe
- miestnosti v byte
- opozitá – adjektíva
- orientácia v priestore
- opytovacie zámená: *ktorý/-á/-é, či/čia/čie*

2. 5 Sociokultúrna kompetencia

- život na vysokoškolskom internáte
- bývanie na internáte, na private – prenájom bytu
- výdavky na bývanie na Slovensku a v krajine frekventanta

3. Mestá a miesta

Rozsah: 10 vyučovacích hodín

3.1 Komunikačné situácie

- mesto a život v meste
- orientácia v priestore, centrum – typické modely, verbá pohybu
- Bratislava a jej dominaty, administratívne centrum
- moje mesto, môj rodný kraj – základné modely na sebareprezentáciu

3.2 Komunikatívne zručnosti

- vedieť pomenovať a opísať základné časti mesta, dôležité budovy a inštitúcie v meste, pomenovať základné profesie a činnosti
- vedieť stručne napísať o svojom meste, čo sa tam nachádza,
- schopnosť opísať, čo je na fotografii alebo pohľadnici mesta

3.3 Gramatika

- nominatív plurálu substantív, adjektív, ukazovacích a privlastňovacích pronomín
- pluráliá tantum
- formy adjektív v predikatívnom postavení
- formy numerálií: *dva/dvaja/dve, tri/traja, štyri/štyria* v spojení so substantívom
- konjugácia *žiť, písať*

3.4 Lexika

- názvy dôležitých budov a inštitúcií v meste
- domáce podoby názvov hlavných európskych miest + ich rodová príslušnosť
- názvy profesií s prechýlenými podobami

3.5 Sociokultúrna kompetencia

- informácie o hlavnom meste Slovenska
- moje mesto, môj kraj – sebareprezentácia

4. Nakupujeme každý deň

Rozsah: 10 vyučovacích hodín

4.1 Komunikačné situácie

- základné komunikačné frázy – nakupovanie
- pomenovanie produktov, tovarov a služieb, potravín, nápojov
- v obchodnom dome – základné oddelenia, nákup oblečenia, kníh
- kupujeme darček, suvenír
- typický darček z mojej krajiny

4.2 Komunikatívne zručnosti

- vedieť pomenovať základné potraviny a predmety bežnej potreby, identifikovať základné druhy obchodov/oddelení, spýtať sa na tovar, cenu a výšku celkovej platenej sumy, vyjadriť vôľu platiť kartou, nie v hotovosti, pomenovať farby
- osvojiť si interakčné komunikačné modely
- vedieť napísať zoznam na nákup vecí potrebných na prijatie hostí
- vedieť napísať zoznam potravín na prípravu svojho obľúbeného jedla
- vedieť napísať jednoduchú gratuláciu k meninám alebo narodeninám

4.3 Gramatika

- akuzatív singuláru a plurálu substantív a adjektív
- akuzatív čísloviek 1, 2, 3, 4
- akuzatív osobných a ukazovacích zámen
- prepozície s akuzatívom a ich funkcie

4.4 Lexika

- názvy potravín
- názvy základných hygienických potrieb
- názvy dámskeho a pánskeho oblečenia
- názvy niektorých predmetov bežnej potreby
- názvy obchodov/oddelení
- slovesá: *kúpiť, predávať, nakupovať*
- názvy farieb

4.5 Sociokultúrna kompetencia

- kedy a ako dlho sú otvorené obchody a nákupné centrá na Slovensku
- non-stop otvorené obchodné domy
- možnosť platby platobnou kartou

5. V reštaurácii, v jedálni

Rozsah: 10 vyučovacích hodín

5.1 Komunikačné situácie

- jedlá a nápoje, členenie
- typické formulky – výber a objednávka jedál
- príprava a konzumácia jedál, orientácia v receptoch
- slovenská kuchyňa – špecifiká, tradičné jedlá

5.2 Komunikatívne zručnosti

- vedieť si objednať jedlo, vypýtať jedálny lístok, vypýtať si účet
- vedieť po slovensky pomenovať základné súčasné a tradičné slovenské jedlá
- vedieť pomenovať základné jedlá a nápoje, základnú stravu počas dňa
- schopnosť jednoduchým spôsobom napísať, aké sú typické jedlá v krajine frekventanta a čo sa zvyčajne raňajkuje, obeduje a večera

5.3 Gramatika

- inštrumentál singuláru a plurálu substantív a adjektív
- inštrumentál osobných a ukazovacích zámen
- prepozície s inštrumentálom a ich funkcie
- odlišenie používania bezpredložkového inštrumentálu a inštrumentálu s prepozíciou *s*

5.4 Lexika

- názvy základných pokrmov počas dňa
- názvy a základných chodov počas obeda/večere
- názvy základných jedál
- názvy nápojov
- pomenovanie mestských dopravných prostriedkov
- pomenovanie chutí a kvality jedla

5.5 Sociokultúrna kompetencia

- typické jedlá a nápoje na Slovensku
- zloženie chodov pri obede na Slovensku
- národná kuchyňa frekventanta – charakteristika

6. Môj denný program. To je hrozný deň!

Rozsah: 10 vyučovacích hodín

6.1 Komunikačné situácie

- pomenovanie častí dňa, aktivity počas dňa
- denný program, režim, pracovný deň
- voľný deň, záujmy, šport, kultúra

6.2 Komunikatívne zručnosti

- vedieť pomenovať základné časti dňa, denné aktivity
- schopnosť vyjadriť čas
- vedieť sa spýtať komunikačného partnera na aktivity, ktoré robí v priebehu dňa
- schopnosť opísať denný režim – čo robí ráno, predpoludním, popoludní a večer

6.3 Gramatika

- lokál singuláru a plurálu substantív a adjektív, osobných a ukazovacích zámen
- prepozície s lokálom a ich funkcie: *na – v* pri vyjadrení miesta a smeru
- modálne verbá
- používanie výrazov *už* a *ešte*

6.4 Lexika

- názvy častí dňa
- názvy dní, mesiacov a ročných období
- čas (koľko je hodín, o koľkej)
- adverbiá frekvencie
- názvy denných aktivít

6.5 Sociokultúrna kompetencia

- pracovný deň a pracovný čas na Slovensku
- práca a pracovný režim v krajine frekventanta
- určovanie času – 24-hodinový časový systém (Je 14:00.)

7. Opakovanie učiva

Rozsah: 10 vyučovacích hodín

- doplňujúce texty na počúvanie a jazykové hry
- cvičenia na upevnenie a systemizáciu prebraných javov
- opakovanie prebraného učiva 1— 6
- cvičenia na preverovanie jednotlivých zručností
- súhrnný test

2. Slovenčina ako cudzí jazyk – jazykový kurz pre začiatočníkov v kontaktnej / prezenčnej a dištančnej forme

II. stupeň: A 2 začiatočník

Rozsah: 70 vyučovacích hodín á 45 minút

7 blokov á 10 vyučovacích hodín

2. 1 Cieľ vzdelávacej aktivity

Cieľom kurzu je naučiť frekventanta rozumieť jednotlivým vetám a často používaným výrazom, ktoré majú pre neho bezprostredný význam (napr. informácie o osobe, nákupoch, práci, bližšom okolí), aby sa dokázal dorozumieť v známych / typových situáciách, v ktorých ide o nekomplikovanú a priamu výmenu informácií a o známe témy a činnosti, aby dokázal jednoducho opísať osoby, miesta, veci, svoje vzdelanie, prácu a okolie.

2. 2 Profil absolventa – cieľové zručnosti

- **Počúvanie s porozumením**

Frekventant rozumie frekventovaným výrazom bežnej osobnej a pracovnej komunikácie, ktoré sú z jeho hľadiska dôležité, ako sú rodina, bývanie, škola, práca, región. Pochopí hlavný zmysel krátkych jednoduchých, výrazne artikulovaných komunikátov.

- **Čítanie s porozumením**

Frekventant rozumie krátkym jednoduchým textom. Vie vyhľadať dôležité informácie v novinových textoch, orientovať sa v propagačných materiáloch a útvaroch bežnej komunikácie. Rozumie obsahu súkromných listov.

- **Interakcia**

Frekventant sa dokáže dorozumieť v bežných modelových situáciách na jemu známe témy. Vie sa zapojiť do jednoduchých rozhovorov a získať potrebné informácie, používať bežné frázy, ako je žiadosť o pomoc, o opakovanie výpovede, ospravedlnenie.

- **Hovorenie**

Frekventant pozná a vie použiť najfrekventovanejšie modely bežnej komunikácie týkajúce sa sebaaprezentácie, vzdelania, práce, miestnych reálií, časových vzťahov.

- **Písanie**

Frekventant vie napísať poznámky, informácie, sformulovať jednoduchý list, opísať bežné situácie, predmety a činnosti.

2. 3 Metódy výučby

V I. stupni sa preferujú komunikatívne metódy, predovšetkým audioorálna metóda zameraná na prezentáciu, opakovanie a upevňovanie učiva a rozvíjanie jednotlivých zručností, ktorá uprednostňuje implicitný úvod do gramatického učiva, motivačné texty. Dôležitou požiadavkou je interaktívny prístup, budovanie modelov adekvátnej reakcie na jazykový podnet. Pracuje sa samostatne aj v skupinách, najprv podľa predlohy, postupne voľnejšie s cieľom osvojiť si spontánnu komunikáciu. Východiskový jazyk sa podľa možnosti využíva na vysvetľovanie gramatických javov a lexiky, avšak jeho účasť vo výučbe sa postupne redukuje a semantizácia lexiky sa uskutočňuje pomocou známych pojmov.

Metódy a formy dištančného vzdelávania pozri kap. I. Spoločné východiská, bod 8.

2. 4 Forma záverečnej skúšky

Počas kurzu sa vykonáva priebežné hodnotenie vedomostí formou testov a kontrolných úloh a po absolvovaní II. stupňa sa konajú výstupné testy a záverečná skúška. Záverečná skúška má zvyčajne písomnú a ústnu časť a obsahuje učivo príslušnej úrovne A 1, A 2. Na vykonanie záverečnej skúšky sa treba osobitne prihlásiť.

Predmetom hodnotenia sú tieto zručnosti:

- a) počúvanie textu s porozumením
- b) jazyková správnosť
- c) čítanie s porozumením
- d) písomný prejav (produkcia textu)
- e) hovorenie (ústny prejav)

Zručnosti a) b) c) sa testujú pomocou úloh založených na výbere správnej odpovede (*multiple choice*) alebo tvorbe správneho tvaru.

Zručnosti d) a e) sa testujú na základe stanovených kritérií hodnotenia.

Podmienkou úspešného absolvovania skúšky je získanie pozitívneho výsledku, (minimálne 60 % bodov) z písomnej aj z ústnej časti skúšky. Celkové hodnotenie skúšky sa stanoví na základe súčtu bodov získaných z jednotlivých častí, a to podľa nasledujúcej stupnice:

A	výborne	91 – 100%
B	veľmi dobre	81 – 90%
C	dobře	73 – 80%
D	uspokojivo	66 – 72%
E	dostatočne	65 – 60%
Fx	nedostatočne	0 – 59%

Vzorové testy sú zverejnené na internete www.fphil.uniba.sk/sas ako informačné materiály ku skúške zo SakoCJ pre jednotlivé stupne.

Rozsah skúšky: písomná časť: 120 minút, ústna časť: 20 minút

2. 5 Učebný plán

Rozsah: 70 vyučovacích hodín á 45 minút

7 blokov á 10 vyučovacích hodín

Témy jednotlivých blokov

- 1. Na univerzite**
- 2. Tak tu bývame, to je moja rodina**
- 3. Cestovanie a oddych**
- 4. Bolí ma hlava, necítim sa dobre**
- 5. Zavolajte neskôr, prosím**
- 6. Ideme na výlet po Slovensku**
- 7. Opakovanie učiva blokov 1 – 6**

2. 6 Učebné osnovy

1. Na univerzite

Rozsah: 10 vyučovacích hodín

1. 1 Komunikačné situácie

- univerzitné reálie, orgány, štúdium na Slovensku
- typy škôl, organizácia štúdia, formy
- akademická komunikácia – tituly, oslovenie
- skúšky, kredity, dokumenty
- pomenovanie činností v škole – prednášky, semináre, cvičenia, prax
- štúdium v zahraničí – štipendium, projekty, granty, mobility

1. 2 Komunikatívne zručnosti

- vedieť pomenovať aktivity súvisiace so štúdiom na univerzite
- vedieť sa opýtať na študijný program, na aktivity a povinnosti
- schopnosť objednať si literatúru v knižnici
- schopnosť opísať svoj študijný program

1. 3 Gramatika

- préteritum (aj modálnych a nepravidelných slovies)
- precvičovanie transformácie prázenta na préteritum a naopak

1. 4 Lexika

- lexika súvisiaca so štúdiom na univerzite
- študijné dokumenty, záznamy

1. 5 Sociokultúrna kompetencia

- život na univerzite
- kreditový systém, formy štúdia
- sociálne a prospechové štipendiá
- možnosti štúdia v zahraničí
- rozdiely v štúdiu na VŠ na Slovensku a v krajine frekventanta

2. Tak tu bývame, to je moja rodina

Rozsah: 10 vyučovacích hodín

2.1 Komunikačné situácie

- bývanie, byt, dom – časti bytu, izby
- inzerát, hľadanie podnájmu
- rodina, príbuzní, rodinné vzťahy
- rodinné sviatky a stretnutia
- gratulácia, pozdravy – ako písať pozdrav, blahoželanie

2.2 Komunikatívne zručnosti

- vedieť povedať základné informácie o svojej rodine, identifikovať rodinné vzťahy, stručne opísať fyzické aj povahové vlastnosti osoby
- získať prehľad o základných sviatkoch a rodinných zvykoch na Slovensku
- schopnosť viesť rozhovor o svojej rodine
- schopnosť krátko a stručne napísať o svojej rodine, porovnať osoby na základe ich povahových a fyzických vlastností
- vedieť napísať gratuláciu k meninám / narodeninám
- vedieť použiť životopisné výrazy

2.3 Gramatika

- komparácia adjektív
- formy datívu substantív v sg. aj pl.
- formy datívu ukazovacích a prívlastňovacích zámen a adjektív v sg. aj pl.
- prepozície s datívom
- rekcia – slovesá s datívom

2.4 Lexika

- verbá: *dať, darovať, poslať, blahoželať, gratulovať, páčiť sa, tešiť sa, telefonovať, písať, odpovedať, ďakovať*
- základní členovia rodiny
- opis osoby – fyzické vlastnosti
- opis osoby – charakterové vlastnosti
- názvy základných sviatkov
- typické frázy *na návšteve, výzvy, prosby a želania, želania pri príležitosti sviatkov*

2.5 Sociokultúrna kompetencia

- rodinné vzťahy – stručná sociologická analýza rodiny na Slovensku
- základné sviatky na Slovensku – tradičné, moderné
- spoločenské a rodinné zvyky súvisiace so sviatkami
- oslava narodenín aj menín
- vhodné a nevhodné darčeky
- návšteva v slovenskej rodine a zvyky – pozornosť, pohostinnosť

3. Cestovanie a oddych

Rozsah: 10 vyučovacích hodín

3.1 Komunikačné situácie

- dopravné prostriedky, pomenovanie a činnosti
- typické modely – kúpa / rezervácia cestovného lístka, ubytovania
- sebaaprezentácia – čo robím najradšej, ako relaxujem
- dátum, adjektíva rád, rada, mať rád + komparatív

3.2 Komunikatívne zručnosti

- vedieť rezervovať a kúpiť letenku a cestovný lístok, lístok na MHD
- vedieť sa spýtať na informácie súvisiace s cestovaním – dĺžka cesty, prestupovanie, objednávka taxíka, cestovanie MHD, špecifikácia požiadavky
- schopnosť identifikovať nápisy na letisku a železničnej (autobusovej) stanici

3.3 Gramatika

- formy vlastnostných adverbií (na pozadí adjektív)
- komparácia adverbií – pravidelná aj nepravidelná
- porovnávacie spojky *ako, než*
- prítomný kondicionál

3.4 Lexika

- názvy dopravných prostriedkov
- let – slová a spojenia
- cesta vlakom a autobusom
- základné frázy *na letisku, na železničnej (autobusovej) stanici, objednanie taxíka, MHD*

3.5 Sociokultúrna kompetencia

- kde a ako sa kupujú cestovné lístky
- systém zliav pri cestovaní na Slovensku
- systém vlakov (medzinárodný rýchlik – EC, IC, rýchlik, osobný vlak)
- zákaz fajčiť na zastávkach a staniach
- systém MHD v Bratislave, kde sa predávajú lístky, pokuty za priestupky

4. Bolí ma hlava, necítim sa dobre

Rozsah: 10 vyučovacích hodín

4.1 Komunikačné situácie

- zdravotný stav, choroby – pomenovanie, terapia
- čo robiť, ak sme chorí – typické frázy
- zdravotnícke zariadenia – nemocnica, poliklinika, pohotovosť, ambulancia

4.2 Komunikatívne zručnosti

- vedieť pomenovať časti tela a základné telesné orgány, ochorenia a symptómy
- vedieť identifikovať nápisy názvov ambulancií a oddelení v nemocnici
- vedieť vysvetliť svoje zdravotné problémy lekárovi, reagovať na jeho výzvy
- schopnosť kúpiť si lieky v lekárni

4.3 Gramatika

- formy genitívu substantív v sg. aj pl.
- formy genitívu ukazovacích a privlastňovacích zámen a adjektív v sg. aj pl.
- prepozície s genitívom
- rekcia – slovesá s genitívom: *opýtať sa*

4.4 Lexika

- názvy častí tela a orgánov
- symptómy a ochorenia
- pomenovania osôb a zdravotníckych zariadení
- najfrekvencovanejšie frázy zo strany *lekára, pacienta, v lekárni*

4.5 Sociokultúrna kompetencia

- platenie u lekára a v nemocnici, platenie v lekárni
- zdravotné poistenie, poisťovne (koľko percent zo mzdy sa platí)
- kartička poistenca, medzinárodná karta poistenca
- telefónne čísla prvej pomoci, linky záchrany

5. Zavolajte neskôr, prosím

Rozsah: 10 vyučovacích hodín

5.1 Komunikačné situácie

- Základy spoločenskej / pracovnej / akademickej komunikácie
- typické kontaktné formulky – prihlásenie, oslovenie, pozdrav, ospravedlnenie
- telefonovanie, mailovanie, internet, vybavovanie pošty, esemesky

5.2 Komunikatívne zručnosti

- vedieť jednoduchým spôsobom komunikovať telefonickou a písomnou formou formálne aj neformálne
- vedieť vybaviť telefonát, nechať odkaz, napísať formálny aj neformálny list / mail
- vedieť identifikovať jednoduchý odkaz na telefónnom záznamníku
- vedieť napísať typické formálne a neformálne formulky listu (e-mailu)

5.3 Gramatika

- formy imperatívu – pravidelné aj nepravidelné
- precvičenie zámen s datívom a akuzatívom

5.4 Lexika

- názvy spojené s telefonovaním, internetovou komunikáciou
- typické frázy pri telefonovaní
- frázy – písomná korešpondencia / mailovanie

5.5 Sociokultúrna kompetencia

- telefonovanie – pevná linka, mobil, úzus na Slovensku, špecifiká
- telekomunikačné spoločnosti na Slovensku a mobilní operátori
- medzinárodná predvoľba Slovenska: 00421
- približné poplatky za hovory a esemesky
- porovnanie komunikácie a cien za služby na Slovensku a v zahraničí

6. Ideme na výlet po Slovensku

Rozsah: 10 vyučovacích hodín

6.1 Komunikačné situácie

- základné informácie o Slovensku, geografia a kultúra
- regióny a ich dominanty – špecifiká
- modely na vlastivednú charakteristiku
- komentovanie – výlet po Slovensku

6.2 Komunikatívne zručnosti

- vedieť sa spýtať na rôzne informácie a služby, na miesto a smer v neznámom meste
- vedieť rezervovať ubytovanie v hoteli, ubytovať sa, vymeniť si peniaze v zmenárni, kúpiť si lístok do múzea (galérie)
- vedieť opísať svoje plány na najbližšie dni (s využitím futúra)
- schopnosť sebaaprezentácie – informácie o vlastnej krajine frekventanta

6.3 Gramatika

- slovesný aspekt – odlíšiť najfrekventovanejšie vidové páry slovies
- jednoduché časové vety

6.4 Lexika

- osobné doklady
- slová a výrazy spojené s turistikou
- frekventované frázy: *v hoteli, v múzeu, v banke, v turistickom informačnom centre*

6.5 Sociokultúrna kompetencia

- informácie o Slovensku – základné údaje
- informácia o prevádzke múzeí a galérií na Slovensku
- informácia o prevádzke bánk
- informácia o kultúrnych pamiatkach / atrakciách na Slovensku
- hyperlinky na známe hrady a zámky, Slovenské národné múzeum a jeho jednotlivé múzeá; Slovenská národná galéria, iné známe múzeá a galérie

7. Opakovanie učiva 1 – 6

Rozsah: 10 vyučovacích hodín

- doplňujúce texty – audiovizuálne, jazykové hry
- lexikálne a gramatické cvičenia
- previerka jednotlivých zručností
- výstup — produkcia krátkych textov na preberané témy
- záverečný test

Úroveň B

3. *Slovenčina ako cudzí jazyk* – jazykový kurz pre mierne pokročilých v kontaktnej / prezenčnej a dištančnej forme

III. stupeň B 1 mierne pokročilý

Rozsah: 100 vyučovacích hodín á 45 minút

10 blokov á 10 vyučovacích hodín

3. 1 Cieľ vzdelávacej aktivity

Cieľom je pripraviť frekventanta na úspešnú komunikáciu v bežných situáciách s dôrazom na rozvoj základných jazykových zručností, ako je porozumenie hlavným bodom prejavu, ak sa hovorí jasne a spisovne a ak ide o známe témy z oblasti práce, školy, voľného času a pod. tak, aby dokázal zvládnuť väčšinu situácií pri pobyte na Slovensku, aby sa vedel jednoducho a súvislo vyjadriť k témam, ktoré sú mu známe a ktoré ho zaujímajú, aby vedel opísať skúsenosti a udalosti, popísať svoje predsavzatia, plány a zámery a jasne formulovať, zdôvodniť alebo objasniť svoje názory a postoje. Táto úroveň sa považuje za prahovú a predstavuje základy komunikatívnej kompetencie.

3. 2 Profil absolventa – cieľové zručnosti

- **Počúvanie s porozumením**

Rozumieť zmysel jasne formulovaných prejavov v spisovnej / štandardnej forme na známe témy bežnej komunikácie. Pochopiť podstatný obsah informácií z rozhlasu, televízie na aktuálne témy alebo témy blízke jeho osobným / pracovným záujmom, ak sú podávané primeraným tempom a výrazne artikulované.

- **Čítanie s porozumením**

Rozumieť textom bežnej spoločenskej a pracovnej komunikácie a korešpondencie. Pochopiť zmysel jednoduchších textov piesní, rozprávok, poviedok.

- **Interakcia**

Schopnosť poradiť si vo väčšine komunikačných situácií pri pobyte na Slovensku, vedieť sa zapojiť do rozhovoru na bežné témy osobnej, pracovnej a spoločenskej komunikácie.

- **Hovorenie**

Schopnosť tvoriť jednoduchšie prejavy, opísať svoje zážitky, plány, predstaviť názory, interpretovať obsah podujatia, počutého textu, filmu, formulovať ideový zámer.

- **Písanie**

Schopnosť zostaviť jednoduchý text na známe témy osobných a profesijných záujmov, opísať pracovný postup, prostredie, v ktorom žije, pôsobí.

3. 3 Metódy výučby

Uplatňujú sa kombinované metódy, avšak aj tu prevláda komunikatívny prístup so zameraním na rozvoj tvorivosti študenta a uplatnenie aktívneho prístupu a zrozumiteľnosti pri percepcii a produkcii textu, zároveň sa dbá na dosiahnutie primeraného stupňa autokorekcie. Pri prezentácii jazykového systému sa využíva kognitívny prístup s dôrazom na vedomé usúvzťažnenie javov jednotlivých jazykových rovín. Vzhľadom na preberaný tematický celok sa uplatňujú jednak participačné postupy a formy, ako je prednáška, seminár, praktické cvičenia, prezentácia, referát, seminárna práca, jednak individuálna aj skupinová práca, vypracovanie a prezentácia projektu.

Východiskový jazyk sa využíva len v minimálnej miere na vysvetľovanie gramatických javov a lexiky, avšak podľa možnosti sa jeho účasť vo výučbe redukuje a semantizácia lexiky sa uskutočňuje pomocou známych pojmov, uprednostňuje sa výučba v cieľovom jazyku s možnosťou využívať prekladové a výkladové slovníky a tvorbou vlastného individuálneho slovníčka použitých výrazov v priebehu kurzu.

Audíoorálne cvičenia, predtextové a potextové cvičenia, počúvanie hovoreného alebo čítaného súvislého prejavu, nácvik počúvania s porozumením a schopnosť sledovať dlhší cudzojazyčný prejav, hľadať kľúčové slová, urobiť osnovu textu, súčasne nacvičovať zručnosť konspektovať a na základe poznámok písomne alebo ústne reprodukovať vypočutý prejav.

3. 3. 1 Analýza textu

Obsahová analýza textu

- formulácia hlavnej myšlienky textu
- formulácia hlavnej myšlienky jednotlivých odsekov
- identifikácia kľúčových slov a signálnych výrazov
- tvorba medzititulkov k jednotlivým odsekom
- tvorenie otázok

Formálna analýza textu

• Lexikálna rovina

- tvorba slovných máp k osvojeniu slovnej zásoby
- identifikácia slovných druhov vo vetách
- vyhľadávanie tematicky zameranej slovnej zásoby
- slovotvorba (kmeň slova v rôznych významových modifikáciách)
- identifikácia významu slov na základe kontextu
- nácvik synonymického vyjadrovania

• Morfológicko-syntaktická rovina

- komparatívne lexikálne prostriedky, porovnávacie vety
- syntaktická štruktúra textu
- syntaktické modely – väzby predikátov
- výstavba a členenie textu na odseky

3. 3. 2 Interpretácia textu

- zhrnutie obsahu textu po jednotlivých odsekoch
- sumarizácia odsekov na základe kľúčových viet
- sumarizácia textu (napísaného a hovoreného/vypočutého)
- ústna/písomná interpretácia obrazového a textového materiálu
- príprava štruktúrovaných otázok k textu

3. 3. 3 Produkcia vlastných textov (písomných a ústnych)

- reakcia na text, tvorba doplnkových materiálov vychádzajúcich z textu
- vypracovanie krátkeho komentára
- písanie osobného / formálneho listu
- štruktúra a kohézia textu
- opis: osoby, pracovnej činnosti

3. 4 Forma záverečnej skúšky

Počas kurzu sa vykonáva priebežné hodnotenie vedomostí formou testov a kontrolných úloh a po absolvovaní III. stupňa sa konajú výstupné testy a záverečná skúška. Záverečná skúška má zvyčajne písomnú a ústnu časť a obsahuje učivo príslušnej úrovne. Na vykonanie záverečnej skúšky sa treba osobitne prihlásiť.

Predmetom hodnotenia sú tieto zručnosti:

- a) počúvanie textu s porozumením
- b) jazyková správnosť
- c) čítanie s porozumením
- d) písomný prejav (produkcia textu)
- e) hovorenie (ústny prejav)

Zručnosti a) b) c) sa testujú pomocou úloh založených na výbere správnej odpovede (*multiple choice*) alebo tvorbe správneho tvaru.

Zručnosti d) a e) sa testujú na základe stanovených kritérií hodnotenia.

Podmienkou úspešného absolvovania skúšky je získanie pozitívneho výsledku, (minimálne 60 % bodov) z písomnej aj z ústnej časti skúšky. Celkové hodnotenie skúšky sa stanoví na základe súčtu bodov získaných z jednotlivých častí, a to podľa nasledujúcej stupnice:

A	výborne	91 – 100%
B	veľmi dobre	81 – 90%
C	dobre	73 – 80%
D	uspokojivo	66 – 72%
E	dostatočne	65 – 60%
Fx	nedostatočne	0 – 59%

Vzorové testy sú zverejnené na internete www.fphil.uniba.sk/sas ako informačné materiály ku skúške zo SakoCJ pre jednotlivé stupne.

Rozsah skúšky: písomná časť: 120 minút, ústna časť: 20 minút

3. 5 Učebný plán

Zahrňa témy bežnej komunikácie a základy komunikácie v študijnom a pracovnom prostredí, ktoré sa modifikujú so zreteľom na socioprofesionálnu charakteristiku frekventantov.

Rozsah: 100 vyučovacích hodín á 45 minút

10 blokov á 10 vyučovacích hodín

3. 5. 1 Témy jednotlivých blokov

1. Sebaprezentácia vlastnej osoby, krajiny
2. Prostredie – životné, pracovné, študijné
3. Sociálne vzťahy – rodina, práca, štúdium
4. Aktivity – denný program, voľný čas
5. Stravovanie a nakupovanie
6. Kultúra a umenie
7. Doprava a cestovanie
8. Kalendár, počasie a príroda
9. Zdravie a zdravotná starostlivosť
10. Móda a životný štýl

3. 5. 2 Štruktúra tematického bloku

- **Motivačná fáza – uvedenie témy**
  - východiskový text
  - semantizácia lexikálnych jednotiek a frazém
  - prezentácia a výklad gramatiky
  - prezentácia a nácvik fonetických javov
- **Aktivizačná fáza**
  - nácvik a precvičovanie príslušných javov
  - audio-orálne a fonetické cvičenia
  - lexikálne cvičenia
  - gramatické cvičenia
  - komunikačné cvičenia
- **Automatizačná fáza**
  - cvičenia na upevňovanie jazykových znalostí
  - cvičenia na osvojovanie rečových zručností
- **Kontrolná fáza**
  - cvičenia na preverovanie učiva
  - testovanie nadobudnutých vedomostí daného celku – ústne a písomne

3. 6 Učebné osnovy

1. Predstavte sa, prosím

10 vyučovacích hodín

- Štúdium a práca – motivácia a náplň
- Výchova a vzdelanie – etapy v živote jednotlivca
- Povolanie — rozšírenie lexiky, synonymá
- Rovnosť šancí – muži a ženy, predstavy a realita
- Tvorenie slov odvodzovaním
- Precvičovanie slovesných tvarov v prít., min. a bud. čase
- Súhrnné cvičenia na akuzatív sg. a pl., prepozície s akuzatívom
- Osobné dokumenty – dotazník, anketa, štruktúrovaný životopis
- Spracovanie osobných údajov — sebareprezentácia

2. Môj dom, môj hrad

10 vyučovacích hodín

- Prostredie, v ktorom žijem a pracujem
- Bývanie — predstavy a realita vlastný byt, dom, podnájom
- Bytové problémy, podpora bytovej politiky, stavebné sporenie
- Moja pracovňa, pracovné nástroje, pracovné podmienky
- Slovesné triedy a konjugácia; imperatív
- Vyjadrovanie lokálnych a priestorových vzťahov
- Súhrnné cvičenia na lokál sg. a pl., prepozície s lokálom
- Opis pracovnej činnosti
- Inzerát, ponuka – práca s krátkymi informačnými útvarmi

3. V núdzi poznáš priateľa

10 vyučovacích hodín

- Ľudia, s ktorými žijem a pracujem
- Rodina a rodinné vzťahy, tradičný model rodiny verzus moderná rodina
- Medziľudské vzťahy, pracovné kontakty
- Charakterové vlastnosti – protiklady, typy osobnosti
- Aký je typický Slovák, Európan – mýty, predsudky a skutočnosť
- Tvorenie názvov osôb / profesií, N. pl., prechýľovanie, nepravidelné tvary
- Adjektíva a adverbá – opozitá
- Nácvičenie a interpretácia piesne
- Opis blízkeho, priateľa, známej osobnosti

4. Najprv práca, potom zábava

10 vyučovacích hodín

- Môj pracovný deň – stereotypy a zvláštnosti, aktivity podľa profesií
- Voľný čas a životný štýl – záľuby, koníčky
- Služby v oblasti voľného času — porovnávanie krajín, regiónov
- Aktívny oddych, šport – rekreačný, závodný
- Olympijské hry – zimné a letné športy
- Vyjadrovanie časových vzťahov, časové prepozície a vety
- Aspekt slovies – vidové dvojice
- Vyjadrenie mienky – súhlas, nesúhlas
- Ako najradšej relaxuješ — rozprávanie

5. Dobrú chuť alebo Varím, variš, varíme

10 vyučovacích hodín

- Ako sa stravujeme / slovenská národná kuchyňa
- Zásady zdravej výživy
- Príprava jedla, nákup potravín
- Nepravidelné slovesá – konjugácia a používanie
- Vyjadrenie chutí — adjektíva a adverbiá, metafory
- Súhrnné cvičenia na genitív sg. a pl., číslovky + počítaný predmet
- Recept na prípravu obľúbeného jedla
- Prezentácia národnej kuchyne – špeciality, sviatočné jedlá

6. Kultúra a umenie včera a dnes

10 vyučovacích hodín

- Kultúra a umenie v živote mladých
- Etiketa, zásady kultúrnosti, Čo sa patrí a čo nie
- Film, divadlo, hudba
- Kultúra v meste, ľudová kultúra a folklór
- Interpretácia vybraného umeleckého diela
- Vyjadrovanie modálnych vzťahov
- Tvorenie slov deriváciou – adjektíva, deverbatíva
- Alternácie pri tvorení substantív
- Návšteva kultúrneho podujatia – referovanie, záznam

7. Cestovaním za poznaním

10 vyučovacích hodín

- Doprava a dopravné prostriedky – členenie a charakteristika
- Výhody a nevýhody jednotlivých druhov
- Cestovný plán, cestovný poriadok, mapa — informácie
- Pravidlá cestnej premávky – predpisy, doklady
- Súhrnné cvičenia na inštrumentál sg. a pl.

- Verbá pohybu – doplnenie, význam a používanie prefixov pri verbách pohybu
- Deverbatíva a ich použitie
- Slovensko a svet – spojenie, možnosti, mobility
- List zo študijnej / pracovnej cesty

8. Kalendár a počasie

10 vyučovacích hodín

- Ročné obdobia a počasie
- Vplyv počasia na človeka, na jeho zdravie a náladu
- Počasie a príroda – ročný cyklus a zmeny
- Predpoveď počasia, horoskop, pranostiky
- Kondicionál, vyjadrovanie podmienky
- Komparácia adjektív, adverbíí
- Dátum, vyjadrovanie číselných údajov
- Počasie a typické činnosti – rozprávanie

9. V zdravom tele zdravý duch

10 vyučovacích hodín

- Harmonický rozvoj osobnosti – fyzická a psychická kondícia
- Zdravotný stav – choroby a prevencia
- Zdravotníctvo, zariadenia, liečba, lekár – pacient
- Zdravotné poistenie, preukaz poistenca
- Súhrnné cvičenia na datív sg. a pl.
- Zmysly, zmyslové vnímanie
- Vety so subjektom v datíve
- Postavenie enklitik - krátkych tvarov zámen, zvratných zámen *sa, si* v prezente a v préterite, tvarov slovesa *byť* v préterite
- Riešenie problémových úloh k téme

10. Móda alebo Šaty robia človeka

10 vyučovacích hodín

- Oblečenie podľa účelnosti a funkcie – praktické, športové, formálne
- Tradičný odev – kroj na Slovensku a v krajine frekventanta
- Móda a mladí, módné trendy, štýl obliekania ženy a muži
- Šaty a charakter človeka, vlastnosti
- Peniaze a móda
- Vyjadrovanie posesívnych vzťahov
- Frazologizmy – dopĺňanie a transformácia
- Keby som mal /-a milión – esej

4. Slovenčina ako cudzí jazyk – jazykový kurz pre stredne pokročilých v kontaktnej / prezenčnej a dištančnej forme

IV. stupeň: B 2 stredne pokročilý

Rozsah: 100 vyučovacích hodín á 45 minút

10 blokov á 10 vyučovacích hodín

4. 1 Cieľ vzdelávacej aktivity

Cieľom kurzu je naučiť frekventanta rozumieť obsahu zložitejších textov na konkrétne aj abstraktné témy, z oblasti bežnej komunikácie aj svojej špecializácie, študijného odboru, profesijného zamerania tak, aby sa dokázal dorozumieť spontánne a plynulo s cieľom viesť normálny rozhovor s rodeným používateľom jazyka bez toho, aby to zaťažovalo obidvoch hovoriacich, aby sa dokázal jasne a detailne, ústne aj písomne vyjadriť k širokému okruhu tém, diskutovať o výhodách, nevýhodách riešenia, argumentovať za a proti.

4. 2 Profil absolventa – cieľové zručnosti

• Počúvanie s porozumením

Rozumieť dlhším prejavom a prednáškam i zložitejším štruktúram z oblasti, ktorá mu je známa. Pochopť väčšinu rozhlasových a televíznych programov na aktuálne témy. Pochopiť obsah prejavu v spisovnej / štandardnej podobe.

• Čítanie s porozumením

Čítať s porozumením články a reportáže zo súčasného sveta, prezentujúce názory a stanoviská na aktuálne témy. Rozumieť obsahu súčasných literárnych textov.

• Interakcia

Schopnosť plynulo sa zapojiť do spontánneho rozhovoru s rodenými používateľmi jazyka a aktívne sa zúčastniť v diskusii na známe témy aj z oblasti svojho odboru, prezentovať vlastné postoje.

• Hovorenie

Schopnosť tvoriť jazykovo adekvátne diskurz, plynulo formulovať vlastné postoje, porovnávať realie a skúsenosti, vysvetľovať nejasnosti a rozdiely, interpretovať texty, argumentovať za a proti.

• Písanie

Schopnosť písať informačné i jednoduché výkladové texty, predstaviť vlastné názory, ako aj písomne reprodukovať didaktický, popularizačný text, urobiť závery, osnovu, konspekt.

• Gramatická kompetencia

Osvojiť si príslušné gramatické kategórie a paradigmy (deklinačné a konjugačné typy) a používanie správnych tvarov slovenského jazyka.

4. 3 Metódy výučby

Uplatňujú sa kombinované metódy, avšak aj tu prevláda komunikatívny prístup so zameraním na rozvoj tvorivosti študenta a uplatnenie aktívneho prístupu a zrozumiteľnosti pri percepcii a produkcii textu, zároveň sa dbá na dosiahnutie primeraného stupňa autokorekcie. Pri prezentácii jazykového systému sa využíva kognitívny prístup s dôrazom na vedomé usúvzťažnenie javov jednotlivých jazykových rovín. Vzhľadom na preberaný tematický celok sa uplatňujú jednak participačné postupy a formy, ako je prednáška, seminár, praktické cvičenia, prezentácia, referát, seminárna práca, jednak individuálna aj skupinová práca, vypracovanie a prezentácia projektu.

Východiskový jazyk sa využíva len v minimálnej miere na vysvetľovanie gramatických javov a lexiky, avšak podľa možnosti sa jeho účasť vo výučbe redukuje a semantizácia lexiky sa uskutočňuje pomocou známych pojmov, uprednostňuje sa výučba v cieľovom jazyku s možnosťou využívať prekladové a výkladové slovníky a tvorbou vlastného individuálneho slovníčka použitých výrazov v priebehu kurzu.

Audioorálne cvičenia, predtextové a potextové cvičenia, počúvanie hovoreného alebo čítaného súvislého prejavu, nácvik počúvania s porozumením a schopnosť sledovať dlhší cudzojazyčný prejav, hľadať kľúčové slová, urobiť osnovu textu, súčasne nacvičovať zručnosť konspektovať a na základe poznámok písomne alebo ústne reprodukovať vypočutý prejav.

4. 3. 1 Práca s textom

- **Príprava na recepciu textu**
  - anticipácia obsahu na základe titulu, podtitulov
  - anticipácia obsahu na základe grafických a obrazových materiálov a grafov
  - personalizácia témy
  - extenzívne uvažovanie o téme
  - zisťovanie postojov na škále domáce – cudzie, osobné – verejné
  - predbežné zisťovanie postojov na základe dotazníkov a ankiet

- **Techniky a stratégie čítania textu**
  - stratégie orientačného a selektívneho čítania
  - technika čítania prvých viet v odseku
  - techniky aktívneho čítania
  - čítanie doplnkových textov a vysvetliviek
  - stratégie záznamu počutého textu
  - vizualizácia textu

- **Analýza textu**
  - **Obsahová analýza textu**
    - formulácia hlavnej myšlienky textu
    - formulácia hlavnej myšlienky jednotlivých odsekov
    - identifikácia kľúčových slov a signálnych výrazov
    - tvorba medzituliek k jednotlivým odsekom
    - hľadanie podporných detailov
    - tvorenie otázok
    - definovanie pojmov
    - čítanie grafov

- **Formálna analýza textu**

- Lexikálna rovina**

- tvorba slovných máp k osvojeniu slovnej zásoby
  - identifikácia slovných druhov vo vetách
  - vyhľadávanie tematicky zameranej slovnej zásoby
  - osvojovanie lexikálnych prostriedkov všeobecného jazyka vedy
  - slootovrba (kmeň slova v rôznych významových modifikáciách)
  - identifikácia významu slov na základe kontextu
  - nácvik synonymického vyjadrovania

- Morfologicko-syntaktická rovina**

- komparatívne lexikálne prostriedky, porovnávacie vety
  - syntaktická štruktúra definícií
  - kondenzácia textu, transformácia
  - porozumenie zložitých súvetí
  - výstavba a členenie textu na odseky
  - určenie funkčného štýlu

- **Interpretácia textu**

- zhrnutie obsahu textu po jednotlivých odsekoch
  - sumarizácia odsekov na základe kľúčových viet
  - sumarizácia textu (napísaného a hovoreného/vypočutého)
  - personalizácia informácií z textu
  - ústna/písomná interpretácia obrazového a textového materiálu
  - aplikácia získaných vedomostí a zručností na riešenie analogických zadaní
  - príprava štruktúrovaných otázok k textu

- **Produkcia vlastných textov (písomných a ústnych)**

- reakcia na text, tvorba doplnkových materiálov vychádzajúcich z textu
  - vypracovanie krátkeho komentára
  - písanie osobného / formálneho listu
  - štruktúra a kohézia textu

4. 3. 2 Práca na projekte

- príprava príspevkov do diskusie
  - zručnosti aktívneho účastníka diskusie
  - verbálna prezentácia výsledkov, projektu

4. 4 Forma záverečnej skúšky

Počas kurzu sa vykonáva priebežné hodnotenie vedomostí formou testov a kontrolných úloh a po absolvovaní II. stupňa sa konajú výstupné testy a záverečná skúška. Záverečná skúška má zvyčajne písomnú a ústnu časť a obsahuje učivo príslušnej úrovne. Na vykonanie záverečnej skúšky sa treba osobitne prihlásiť.

Predmetom hodnotenia sú tieto zručnosti:

- a) počúvanie textu s porozumením
- b) jazyková správnosť
- c) čítanie s porozumením
- d) písomný prejav (produkcia textu)
- e) hovorenie (ústny prejav)

Zručnosti a) b) c) sa testujú pomocou úloh založených na výbere správnej odpovede (*multiple choice*) alebo tvorbe správneho tvaru.

Zručnosti d) a e) sa testujú na základe stanovených kritérií hodnotenia.

Podmienkou úspešného absolvovania skúšky je získanie pozitívneho výsledku, (minimálne 60 % bodov) z písomnej aj z ústnej časti skúšky. Celkové hodnotenie skúšky sa stanoví na základe súčtu bodov získaných z jednotlivých častí, a to podľa nasledujúcej stupnice:

A	výborne	91 – 100%
B	veľmi dobre	81 – 90%
C	dobre	73 – 80%
D	uspokojivo	66 – 72%
E	dostatočne	65 – 60%
Fx	nedostatočne	0 – 59%

Vzorové testy sú zverejnené na internete www.fphil.uniba.sk/sas ako informačné materiály ku skúške zo SakoCJ pre jednotlivé stupne.

Rozsah skúšky: písomná časť: 120 minút, ústna časť: 20 minút

4. 5 Učebný plán

Zahrňa témy bežnej komunikácie a základy komunikácie v študijnom a pracovnom prostredí, ktoré sa modifikujú so zreteľom na socioprofesionálnu charakteristiku frekventantov.

Rozsah: 100 vyučovacích hodín á 45 minút

10 blokov á 10 vyučovacích hodín

4. 5. 1 Témy jednotlivých blokov

1. **Sebaprezentácia vlastnej krajiny**
2. **Poznávanie Slovenska – vlastivedné a kultúrne reálie**
3. **Mesto a vidiek – konkurencia, výhody a nevýhody**
4. **Človek a príroda, ekológia**
5. **Zdravie a výživa**
6. **Zamestnanie a nezamestnanosť**
7. **Kariéra – ako byť úspešný, formálna a neformálna komunikácia**
8. **Sociálne vzťahy – rodina, práca, štúdium a prostredie**
9. **Médiá – printové a elektronické a publicistické útvary**
10. **Peniaze a platby, bankové operácie**

4. 5. 2 Štruktúra tematického bloku

- **Motivačná fáza – uvedenie témy**
  - východiskový text
  - semantizácia lexikálnych jednotiek a frazém
  - prezentácia a výklad gramatiky
  - prezentácia a nácvik fonetických javov
- **Aktivizačná fáza**
  - nácvik a precvičovanie príslušných javov
  - audio-orálne a fonetické cvičenia
  - lexikálne cvičenia
  - gramatické cvičenia
  - komunikačné cvičenia
- **Automatizačná fáza**
  - cvičenia na upevňovanie jazykových znalostí
  - cvičenia na osvojovanie rečových zručností receptívnych – čítanie s porozumením, počúvanie s porozumením a produktívnych – hovorenie, písanie
- **Kontrolná fáza**
  - cvičenia na preverovanie učiva
  - testovanie nadobudnutých vedomostí daného celku – ústne a písomne

4. 6 Učebné osnovy

1. Domov a svet

10 vyučovacích hodín

- Moja krajina a moje mesto
- Geograficko-historická charakteristika
- Politický systém, kultúrne pamiatky, turistické atrakcie
- Typické zvyky a tradície – špecifiká
- Slovosled - osobitosti vnútornej stavby slovenskej vety, objektívny a subjektívny
- Vyjadrovanie miestnych a okolnostných vzťahov – funkcia a používanie prepozícií s akuzatívom, inštrumentálom a lokálom
- Globalizácia a národná identita, Európska únia a multikultúrnosť
- Iný kraj, iný mrav – interkultúrne rozdiely, reklama svojej krajiny – prezentácia

2. Slovensko

10 vyučovacích hodín

- Slovensko – regionálna charakteristika, regionálne rozdiely a špecifiká
- Kultúrne pamiatky UNESCO, turistické atrakcie
- Kúpele a minerálne pramene
- Bratislava a jej okolie
- Gramatika – pluráliá tantum a singulária tantum, deklinácia nesklonné prevzaté substantíva typu *atašé, menu*
- Vyjadrovanie záporu, vetný a členský zápor
- Používanie zámena *svoj*
- Návšteva známej lokality, pamiatky – stručný referát

3. Život v meste a na vidieku

10 vyučovacích hodín

- Charakteristika spôsobu života v meste a na dedine
- Výhody života v meste – obchodné a nákupné centrá
- Problémy a nevýhody bývania v meste – ekosystém
- Nové formy rozvoja centier, zelené zóny a parky
- Rozvoj vidiecka – ekoturizmus, agroturistika
- Vyjadrovanie miery, váhy a množstva pomocou adverbíí
- Tvorenie nových slov – odvodzovaním
- Inšpirácia ekológiou, dovolenka snov – esej

4. Človek a príroda

10 vyučovacích hodín

- Vzťah človeka k prírode, ekosystém
- Ochrana prírody a životného prostredia – organizácie a jednotlivci
- Čo ohrozuje životné prostredie – ekologické katastrofy, nešťastia
- Chránené územia a rezervácie na Slovensku – UNESCO
- Prírodné zdroje – voda, pôda, minerálne pramene, bane
- Tvorenie a funkcia príčastí – transformácia viet
- Odborný štýl, vetné modely
- Stav životného prostredia v krajine frekventanta – referát

5. Zdravie a výživa

10 vyučovacích hodín

- Muž a žena, stavba tela a psychika – podobnosti a rozdiely
- Správne návyky, zlozvyky
- Zdravie a krása – životospráva, problém s obezitou
- Psychohygiena – výchova, informácie, motivácia, zloženie stravy
- Vyjadrovanie relácií – porovnávanie, závislosti
- Slovesné predložkové i bezpredložkové väzby predmetov a javov
- Kurz varenia – nahrávka rozhlasovej hry – záznam
- Dramatizácia textu – rolové hry, vyjadrenie protikladov

6. Zamestnanie a nezamestnanosť

10 vyučovacích hodín

- Výber zamestnania, typy a možnosti
- Osobnostné a zdravotné predpoklady
- Podnik, podnikanie, podnikateľ
- Prijímací pohovor, výberové konanie – sebaaprezentácia
- Prijatie do zamestnania, práva a povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca
- Trh práce – konkurencia a konkurencieschopnosť
- Odvodzovanie nových slov a frazeologizmy
- Žiadosť o zamestnanie, životopis
- Deklinácia cudzích slov a priezvisk

7. Ako byť úspešný

10 vyučovacích hodín

- Výber povolania, predpoklady
- Kariéra – pracovné miesto, funkcia, pozícia
- Možnosti a šance z pohľadu mužov a žien
- Firemná kultúra – zásady a normy správania, zovňajšok
- Povesť, meno, imidž osoby, inštitúcie, firmy
- Sebapoznanie a sebareflexia, sebarealizácia – pravidlá úspechu
- Možnosti ďalšieho vzdelávania – jazykové a odborné znalosti
- Neverbálne signály – interkultúrne špecifiká
- Spájacie výrazy – koordinácia a subordinácia
- Motivačný list

8. Človek a spoločnosť

10 vyučovacích hodín

- Striedanie generácií – generačné vzťahy, rodina – rodičia a deti
- Solidarita a chudoba, bezdomovci, odlišnosť sociálnych prostredí
- Socializácia postihnutých a pomoc
- Medzinárodné humanitárne organizácie a ich činnosť
- Reagovať na aktuálne sociálne problémy
- Slovesné väzby s datívom a inštrumentálom
- Internacionalizmy a domáce slová – konkurencia, synonymia
- Diskusia na tému sociálna nerovnosť, argumenty na základe štatistiky, eurostatu a osobných skúseností

9. Médiá a svet informácií

10 vyučovacích hodín

- Informačné zdroje, tok, kanál – tradičné a moderné
- Masmédiá, vplyv masmédií na život jednotlivca, rodiny, spoločnosti
- Noviny a časopisy – práca so slovenskou tlačou
- Rozhlas, televízia – výhody, nevýhody, špecifiká
- Internet a jeho využitie, e-mailovanie
- Informácia a dezinformácia, informačný šum – interpretácia
- Aktuality, správy, udalosti – hľadať, zbierať, triediť, spracovať, publikovať
- Skratky a tituly — úzus
- Slovesné predložkové i bezpredložkové väzby;
- Zostaviť / nahrať interview so známou osobnosťou, napísať fejtón, krátku recenziu

10. Čas a peniaze

10 vyučovacích hodín

- Čas v živote moderného človeka
- Využívanie času na plnenie povinností aj na oddych
- Ako efektívne tráviť čas – formy a spôsoby
- Čas a peniaze – zárobok, mzda, hodinová mzda, rozpočet
- Peniaze v živote človeka a spoločnosti, formy platenia
- Pohyb peňazí, bankovníctvo a financie, menová politika
- Komunikácia s inštitúciami
- Vyjadrenie statických a dynamických aspektov, meniť pohyb, smer, peniaze
- Fázové slovesá – tvary a používanie
- Časové prepozície a konjunkcie
- Aká práca, taká pláca – esej

Úroveň C

5. Slovenčina ako cudzí jazyk – jazykový kurz pre pokročilých v kontaktnej / prezenčnej a dištančnej forme

V. stupeň: C 1 pokročilý

Rozsah: 100 vyučovacích hodín á 45 minút

10 blokov á 10 vyučovacích hodín

5. 1 Cieľ vzdelávacej aktivity

Cieľom jazykovej prípravy je získanie všestrannej jazykovej kompetencie adekvátnej špecifickému akademickému kontextu a profesionálnemu zameraniu. V popredí záujmu sú vedomosti, znalosti, zručnosti a kompetencie v oblasti odborného štýlu spoločenských vied, dôležité z hľadiska univerzitného štúdia, budúcich profesijných potrieb, ako aj pre absolvovanie študijného či pracovného pobytu v SR.

Úroveň dosiahnutých jazykových znalostí a kompetencií má umožniť frekventantom:

- získavať odborné informácie zo slovenských zdrojov (odborná literatúra, elektronické médiá), na základe práce s textom rozvíjať vedomosti študovaného odboru,
- vytvárať predpoklady pre produkciu vecných, najmä odborných komunikátov v písomnej a ústnej forme,
- budovať komunikačné zručnosti a kompetencie pre verejnú prezentáciu výsledkov (vlastnej) odbornej činnosti,
- rozvíjať pragmatické študijné kompetencie potrebné pri vysokoškolskom štúdiu na slovenských univerzitách,
- prakticky uplatňovať empatiu a toleranciu k interkultúrnym rozdielom,
- osvojiť si stratégiu celoživotného jazykového a odborného vzdelávania.

5. 2 Profil absolventa – cieľové zručnosti

• Čítanie s porozumením

Hlavným cieľom čítania s porozumením je porozumenie náročných, odborne zameraných autentických textov z rôznych tematických okruhov, ktoré zastupujú odlišné druhy žánrov. Čítanie odborných textov predpokladá osvojenie si viacerých stratégií a techník čítania (selektívne, kurzorické, statarické a pod.) korešpondujúce s cieľom čítania. V popredí je analytické čítanie orientované na osvojenie schopnosti určovať druhy textov a zákonitosti štruktúrovania a logickej výstavby textu, pochopenie základnej idey autora a formulovanie explicitných a implicitných informácií, ktoré text transportuje. Dôraz sa kladie aj na rozvíjanie kompetencie vyhľadávať v texte opory pre vlastný názor a vlastnú produktívnu rečovú činnosť.

• Počúvanie s porozumením

V oblasti odbornej komunikácie sa počúvanie s porozumením zameriava na dekódovanie hovoreného prejavu s odbornou tematikou a zložitými syntaktickými štruktúrami, typickými pre odborný štýl, a s príslušnou odbornou lexikou. Návrik počúvania s porozumením monologických i

dialogických prejavov vedie k osvojeniu techník počúvania s cieľom porozumieť obsahu vecne náročných ústnych prehovorov – autentických, reprodukovaných a simulovaných (napr. prednášky, diskusie, záznamy z elektronických médií).

- **Hovorenie**

Ústny prejav sa orientuje na rozvoj schopnosti komunikovať v odbornej sfére - sprostredkovať informácie, vyjadriť vlastný názor, kritiku či súhlas, komentovať aktuálne dianie a udalosti a viesť diskusiu. K cieľom nácviku ústneho prejavu patrí používanie diferencovaných jazykových prostriedkov a rozvinutých gramatických štruktúr v rôznych komunikačných situáciách, napr. plynulé vyjadrenie sa k vybraným akademickým a profesijným témam, prezentovanie odborných tém na simulovaných akademických podujatiach, osvojenie si náležitých verbálnych a neverbálnych prostriedkov (mimika, gestikulácia, zrakový kontakt). Ďalším cieľom pri nácviku prezentácií je používanie špecifickej terminológie študovaného odboru a navodenie diskusie sumarizáciou odbornej problematiky. Štylisticky adekvátne vyjadrovanie sa k otázkam, výpovediam alebo námietkam, používanie bežnej argumentačnej schémy a schopnosť verbalizovať diagramy, tabuľky, schémy a iný obrazový materiál taktiež vedie k rozvoju schopností komunikovať v odbornej sfére.

- **Písanie**

Nácvik písania vedie k rozvíjaniu špecifických reproduktívno-produktívnych rečových zručností a kompetencií. Rovnako rozvíja techniky kreatívneho spracovania textov (transformácia, expanzia, redukcia originálnej predlohy). Pri reproduktívnom písomnom prejave sa kladie dôraz na schopnosť zachytiť hlavné myšlienky prečítaného alebo vypočutého textu vo forme poznámok, obsahovej osnovy, excerpt, tézovite zachytávajúcích hlavné informácie. Pri produktívnom písomnom prejave sa formuje kompetencia tvoriť nové (jazykovo normované alebo nenormované) texty príslušného vecného štýlu a textového žánra (formálny list, správa, anotácia, recenzia, komentár ai.) s náležitými gramatickými a lexikálnymi prostriedkami. Písomný prejav vedie i k rozvíjaniu schopnosti písomného vyjadrenia vlastného názoru a stanoviska, a to v logicky a štylisticky adekvátnej forme. Súčasťou nácviku je aj príprava vlastného alebo skupinového projektu a formulácia písomných podkladov k prezentácii odborne zameraného príspevku na konferencii (sympóziu a pod.)

- **Lingvistická kompetencia**

Pri lingvistickej kompetencii sa upevňujú vedomosti a kompetencie všeobecnej i odbornej lexiky a gramatického systému. Odborná jazyková príprava kladie dôraz jednak na schopnosť využívať široký potenciál lexikálnej zásoby jazyka z oblasti odbornej terminológie spoločenských vied (systémová a kontextová analýza slovných významov) a na dôkladnú znalosť gramatických prostriedkov odborného štýlu (morfologických a syntaktických), nevyhnutných v procese odbornej komunikácie.

- **Študijné kompetencie**

Potrebám vyučovania zameraného na odborný štýl humanitných vedných odborov najviac vychádza v ústrety prístup, ktorý rešpektuje v najširšom meradle komplexnosť cudzojazyčnej komunikácie a zároveň zohľadňuje osobnostné a vzdelanostné predpoklady študentov a ich potreby a požiadavky vo vzťahu k vyučovaciemu procesu. Individualizácia učebného procesu predpokladá modifikovaný vzťah študenta a učiteľa a vyžaduje väčšiu aktivitu študenta a jeho samostatnú prácu. Do procesu vyučovania sa integrujú rôzne stratégie autonómneho učenia sa, ako napríklad uvedomené formy učenia sa, vytváranie správnych návykov pri osvojovaní si učiva, spoločný výber tém a vyhľadávanie vhodných učebných materiálov.

- **Sociokultúrne a interkultúrne aspekty**

Budovanie medzikultúrneho povedomia je integrálnou súčasťou cudzojazyčnej výučby. Jeho primárnym cieľom je prostredníctvom cieľového jazyka za pomoci rôznych médií sprostredkovať vedomosti o kultúre príslušnej krajiny, ktoré sú významné z hľadiska štúdia, resp. povolania. Dôležitou súčasťou tohto procesu je rozvíjanie schopnosti vnímať a pochopiť kultúrne odlišnosti na základe získaných vedomostí. Porovnávanie príbuzných a odlišných znakov východiskovej a cieľovej kultúry podporuje vytváranie empatie a tolerantného vnímania vlastného a cudzieho.

5. 3 Metódy výučby

Uvedené ciele sa premietajú do obsahovej náplne a formálnej štruktúry vyučovacích jednotiek. Základ metodického prístupu tvorí práca s textom. Rozmanité postupy, techniky a stratégie práce s textom sú zacielené na rozvíjanie vyššie špecifikovaných receptívnych i produktívnych rečových zručností, lingvistických a interkultúrnych kompetencií, ako aj na osvojenie si študijných návykov a zručností spätých s vysokoškolským štúdiom. Vybrané texty reprezentujú rozličné štýly v spoločenskovedných disciplínach: akademický/odborný, populárno-náučný, publicistický a administratívny. Súčasťou práce s textom je oboznámenie sa s charakteristickými znakmi akademického/odborného štýlu, tak ako sa prejavujú v písomnej a ústnej podobe.

5. 3.1 Práca s textom

Súčasťou práce s textom sú predtextové zadania, zamerané na zefektívnenie samotného procesu čítania a následnej práce s textom (najmä na základe predbežnej analýzy makroštruktúry textu). Ďalšou časťou práce s textom je osvojenie si rôznych techník a stratégií čítania: *kurzorické, selektívne, orientačné, totálne* at.

- **Analýza textu**

Podstatnou súčasťou práce s textom je *obsahová a formálna analýza textu*. Na úrovni makroštruktúry textu analýza vychádza zo znalosti tektoniky textu a orientuje sa na tri aspekty porozumenia textu:

- 1) *nadvetné kontextové jednotky* (členenie textu na kapitoly, odseky),
- 2) *rámcové zložky textu* (nadpisy, záhlavie a medzititulky),
- 3) *úvodné a záverečné časti textu*.

Na mikroštruktúrnej úrovni, vďaka ktorej sa posilňuje najmä lingvistická kompetencia, sa analýza uskutočňuje v troch rovinách - morfolologickej, syntaktickej a lexikálnej. V rámci lexikálnej roviny ide o vyčleňovanie typických výrazových prostriedkov odborného štýlu a osvojenie si najvýznamnejších lexikálnych prostriedkov všeobecného jazyka vedy a jazyka príslušného študijného odboru.

- **Interpretácia textu**

Dôležitou časťou práce s textom je jeho niekoľkoúrovňová *interpretácia*. *Expanzia, redukcia, sumarizácia, transformácia textu* slúži na posilnenie dôležitých myšlienkových operácií pri práci s textom. Na rozvíjanie schopnosti aktívne uplatňovať v primeranom rozsahu prvky odborného štýlu slúžia rôzne druhy cvičení, napríklad *doplňovacie, substitučné, transformačné, komunikačné, strategické*. Cvičenia sú orientované na rozvoj receptívnych a produktívnych zručností, potrebných pri práci s odborným textom v písomnom i ústnom prejave. Súčasťou tejto fázy je aj nácvik riadenej diskusie s náležitou argumentačnou technikou.

- **Produkcia textu**

Záverečnú fázu práce s textom tvorí *produkcia vlastných* (písomných či ústnych) *druhov textov: administratívne* (list, žiadosť, životopis), *akademické* (výstup a správa z výskumu, komentovanie grafov, písanie prvého náčrtu a finálnej verzie textu, parafrázovanie, slohové postupy, napr. deskriptívny, explikatívny, argumentatívny), *odborné* (abstrakt, anotácia, komentár, správa, referát). Pozornosť sa venuje písomnej príprave projektu a príprave písomných podkladov k vlastnej prezentácii. *Prezentácia odbornej témy* pred plénom predstavuje záverečné vyústenie práce s textom, integrujúc všetky rečové, lingvistické a študijné kompetencie. Zvláštny dôraz sa kladie na adekvátne uplatňovanie verbálnych a neverbálnych komunikačných prostriedkov.

5. 4 Forma záverečnej skúšky

Počas kurzu sa vykonáva priebežné hodnotenie vedomostí formou testov a kontrolných úloh a po absolvovaní III. stupňa sa konajú výstupné testy a záverečná skúška. Záverečná skúška má zvyčajne písomnú a ústnu časť a obsahuje učivo úrovne C 1. Na vykonanie záverečnej skúšky sa treba osobitne prihlásiť.

Predmetom hodnotenia sú tieto zručnosti:

- a) počúvanie textu s porozumením
- b) jazyková správnosť
- c) čítanie s porozumením
- d) písomný prejav (produkcia textu)
- e) hovorenie (ústny prejav)

Zručnosti a) b) c) sa testujú pomocou úloh založených na výbere správnej odpovede (*multiple choice*) alebo tvorbe správneho tvaru.

Zručnosti d) a e) sa testujú na základe stanovených kritérií hodnotenia.

Súčasťou skúšky je vypracovanie a prezentácia projektu na vybranú tému týkajúcu sa študijného odboru alebo profesijného zamerania.

Podmienkou úspešného absolvovania skúšky je získanie pozitívneho výsledku, (minimálne 60 % bodov) z písomnej aj z ústnej časti skúšky. Celkové hodnotenie skúšky sa stanoví na základe súčtu bodov získaných z jednotlivých častí, a to podľa nasledujúcej stupnice:

A	výborne	91 – 100%
B	veľmi dobre	81 – 90%
C	dobre	73 – 80%
D	uspokojivo	66 – 72%
E	dostatočne	65 – 60%
Fx	nedostatočne	0 – 59%

Vzorové testy sú zverejnené na internete www.fphil.uniba.sk/sas ako informačné materiály ku skúške zo SakoCJ pre jednotlivé stupne.

Rozsah skúšky: písomná časť: 120 minút, ústna časť: 20 minút

Predloženie a obhajoba projektu

5. 5 Učebný plán

Základ tvorí práca s textom. Vybrané texty reprezentujú rozličné štýly v spoločenskovedných disciplínach: akademický/odborný, populárno-náučný, publicistický a administratívny. Súčasťou práce s textom je oboznámenie sa s charakteristickými znakmi akademického/odborného štýlu, tak ako sa prejavujú v písomnej a ústnej podobe.

Rozsah: 100 vyučovacích hodín á 45 minút

10 blokov á 10 vyučovacích hodín

Témy jednotlivých blokov

1. Vzdelávanie a školská politika
2. Práca a pracovnoprávne vzťahy
3. Rodina a rodinná politika
4. Sociálna stratifikácia a sociálna politika
5. Politický systém a politické strany
6. Regióny a regionálna politika
7. Jazyk, komunikácia a jazyková politika
8. Kultúra a kultúrna politika
9. Etiketa a firemná kultúra
10. Interkultúrna komunikácia

5. 6 Učebné osnovy

1. Vzdelávanie a školská politika

10 vyučovacích hodín

- Systém vzdelávania na Slovensku, vysokoškolské štúdium – 3 stupne
- Stratégia celoživotného vzdelávania v Európskej únii
- Právo na vzdelanie a uplatnenie v praxi – požiadavky, znalosti a schopnosti
- Povolania pre súčasnosť a budúcnosť
- Štúdium bez hraníc. Možnosti a filozofia vzdelávania v rámci EÚ. Mobility, programy
- Konektory – spájacie výrazy
- Žiadosť o študijný pobyt, motivačný list

2. Práca a pracovnoprávne vzťahy

10 vyučovacích hodín

- Trh práce, hľadanie práce – možnosti, ponuky doma a v zahraničí, nerovnosti, inzercia
- Aktuálne zmeny vo svete práce v rámci Európskej únie
- Nerovnosť na trhu práce a pracovné zmluvy na dobu neurčitú. Mobilita. Rekvalifikácie.
- Internet a pracovné miesta v EÚ
- Zákonník práce – práva a povinnosti zamestnancov a zamestnávateľov
- Pracovná zmluva a dohoda o vykonaní práce
- Pracovné a platové podmienky, pracovný čas
- Písomná komunikácia v úradnom styku, formálny list, žiadosť, reklamácia a sťažnosť

3. Rodina a rodinná politika

10 vyučovacích hodín

- Typológia súčasnej rodiny a jej sociálno-kultúrne pozadie
- Ekonomické a právne špecifiká – zákon o rodine, práva a povinnosti
- Partnerstvo, manželstvo, spolužitie a rozvodovosť – príčiny
- Rodová diferenciacia, nerovnosť – tradičný model versus liberálny postoj
- Výchova k rodičovstvu, výchova detí — rola matky, otca
- Problémy súčasnosti – kriminalita, rozličné formy závislosti, diskusia a hľadanie riešení
- Sociologický prieskum – výsledky a spracovanie údajov
- Dotazník pre typológiu rodiny, formulácia otázok, argumentácia

4. Sociálna stratifikácia a sociálna politika

10 vyučovacích hodín

- Sociálna situácia, sociálny status, sociálne triedy – klasifikácia
- Sociálne nerovnosti, chudoba, problém asociálov, bezdomovci
- Sociálna politika štátu — sociálne zabezpečenie, sociálne dávky
- Reforma dôchodkového systému, dôchodkové poistenie – tri piliere
- Sociálne poistenie, zdravotné poistenie – odvody do poisťovní
- Princíp solidarity, životné poistenie — kapitálové, investičné
- Komentovanie štatistických údajov, porovnávanie, eurostat
- Kompozícia – zostavenie referátu

5. Politický systém a politické strany

10 vyučovacích hodín

- Charakteristika zriadenia SR, právny štát, parlamentná demokracia
- Štátoprávne usporiadanie – súčasný stav
- Centrálné orgány štátnej moci – Národná rada SR, Vláda SR, prezident, právomoci
- Ústava SR a nezávislé súdy, Ústavný súd
- Politické strany a hnutia v SR – konzervatívne, liberálne
- Aktuálne politické spektrum — Koalícia a opozícia
- Voľby a voliči – volebný systém, volebné právo
- Ombudsman a jeho kompetencie

6. Regióny a regionálna politika

10 vyučovacích hodín

- Regionálne členenie Slovenska – charakteristika, špecifiká
- Regionálne nerovnosti, hospodárska a sociálna stratifikácia
- Verejná správa a samospráva, orgány štátnej správy a samosprávy
- Samosprávne kraje a ich kompetencie
- Euroregióny na Slovensku, medziregionálna a cezhraničná spolupráca
- Podpora zo štrukturálnych fondov EÚ
- Vypracovanie projektu rozvoja podnikateľskej aktivity

7. Jazyk, komunikácia a jazyková politika

10 vyučovacích hodín

- Jazyk a reč, materinský jazyk, cudzie jazyky – štúdium, výskum
- Jazyková politika EÚ a jazyková diverzita
- Národný jazyk a jeho variety, regionálne jazyky
- Jazyková legislatíva a jazyková kultúra
- Obohacovanie jazyka z vlastných zdrojov, internacionalizácia
- Štylistická diferenciacia slovenčiny
- Koľko rečí vieš, toľkokrát si človekom — úvaha

8. Kultúra a kultúrna politika

10 vyučovacích hodín

- Národná a kultúrna identita a kultúrna diverzita EÚ
- Kultúrne inštitúcie a kultúrne podujatia
- Rozvoj národnej kultúry – história a súčasnosť
- Divadlo, film, literatúra
- Výtvarné umenie a hudba
- Ľudová kultúra a folklór
- Analýza a interpretácia vybraných diel

9. Etiketa a firemná kultúra

10 vyučovacích hodín

- Zásady a normy spoločenského správania – formálne, neformálne
- Vnútorňý poriadok, organizácia práce, hierarchia vzťahov
- Oblečenie, oslovenie, používanie titulov
- Formy komunikácie, pošta, informácie
- Šéf a sekretárka, zamestnanci a ich správanie
- Riešenie problémov a konfliktov
- Pracovné rokovanie, schôdza, diskusia, obhajoba postojov, argumentácia

10. Interkultúrna komunikácia

10 vyučovacích hodín

- Etnokultúrne špecifiká, interkultúrne rozdiely
- Obyčaje, zvyky, tradície, typické suveníry, jedlá, atrakcie ap.
- Rodinné a osobné sviatky -- rituály
- Východisková (vlastná) kultúra -- cieľová (cudzí) kultúra
- Kulturémy / štandardy, kultúrne vzory / modely / normy
- Interkultúrna / multikultúrna kompetencia -- stratégia, taktika
- Stereotypy, predsudky, klišé, inakosť
- Verbálne a neverbálne prostriedky, symboly, signály
- Reklama – prezentácia a propagácia tovaru a služieb
- Svet reklamy – formy reklamy, interkultúrne rozdiely — príklady
- Slovensko očami cudzincov -- anketa, obraz krajiny a ľudí vo svete

6. Slovenčina ako cudzí jazyk – jazykový kurz pre pokročilých v kontaktnej / prezenčnej a dištančnej forme

VI. stupeň: C 2 vyššie pokročilý

Rozsah: 100 vyučovacích hodín á 45 minút

10 blokov á 10 vyučovacích hodín

6.1 Cieľ vzdelávacej aktivity

Cieľom jazykovej prípravy je získanie všestrannej jazykovej kompetencie adekvátnej špecifickému akademickému kontextu a profesionálnemu zameraniu. V popredí záujmu sú vedomosti, znalosti, zručnosti a kompetencie v oblasti odborného štýlu spoločenských vied, dôležité z hľadiska univerzitného štúdia, budúcich profesijných potrieb, ako aj pre absolvovanie študijného či pracovného pobytu v SR.

Úroveň dosiahnutých jazykových znalostí a kompetencií má umožniť frekventantom:

- získavať odborné informácie zo slovenských zdrojov (odborná literatúra, elektronické médiá), na základe práce s textom rozvíjať vedomosti študovaného odboru,
- vytvárať predpoklady pre produkciu vecných, najmä odborných komunikátov v písomnej a ústnej forme,
- budovať komunikačné zručnosti a kompetencie pre verejnú prezentáciu výsledkov (vlastnej) odbornej činnosti,
- rozvíjať pragmatické študijné kompetencie potrebné pri vysokoškolskom štúdiu na slovenských univerzitách,
- prakticky uplatňovať empatiu a toleranciu k interkultúrnym rozdielom,
- osvojiť si stratégiu celoživotného jazykového a odborného vzdelávania.

6.2 Profil absolventa – cieľové zručnosti

• Čítanie s porozumením

Hlavným cieľom čítania s porozumením je porozumenie náročných, odborne zameraných autentických textov z rôznych tematických okruhov, ktoré zastupujú odlišné druhy žánrov. Čítanie odborných textov predpokladá osvojenie si viacerých stratégií a techník čítania (selektívne, kurzorické, statarické a pod.), korešpondujúce s cieľom čítania. V popredí je analytické čítanie orientované na osvojenie schopnosti určovať druhy textov a zákonitosti štruktúrovania a logickej výstavby textu, pochopenie základnej idey autora a formulovanie explicitných a implicitných informácií, ktoré text transportuje. Dôraz sa kladie aj na rozvíjanie kompetencie vyhľadávať v texte opory pre vlastný názor a vlastnú produktívnu rečovú činnosť.

• Počúvanie s porozumením

V oblasti odbornej komunikácie sa počúvanie s porozumením zameriava na dekodovanie hovoreného prejavu s odbornou tematikou a zložitými syntaktickými štruktúrami, typickými pre odborný štýl, a s príslušnou odbornou lexikou. Návčik počúvania s porozumením monologických i dialogických prejavov vedie k osvojeniu techník počúvania s cieľom porozumieť obsahu vecne náročných ústnych prehovorov – autentických, reprodukovaných a simulovaných (napr. prednášky, diskusie, záznamy z elektronických médií).

- **Hovorenie**

Ústny prejav sa orientuje na rozvoj schopnosti komunikovať v odbornej sfére - sprostredkovať informácie, vyjadriť vlastný názor, kritiku či súhlas, komentovať aktuálne dianie a udalosti a viesť diskusiu. K cieľom nácviku ústneho prejavu patrí používanie diferencovaných jazykových prostriedkov a rozvinutých gramatických štruktúr v rôznych komunikačných situáciách, napr. plynulé vyjadrenie sa k vybraným akademickým a profesijným témam, prezentovanie odborných tém na simulovaných akademických podujatiach, osvojenie si náležitých verbálnych a neverbálnych prostriedkov (mimika, gestikulácia, zrakový kontakt). Ďalším cieľom pri nácviku prezentácií je používanie špecifickej terminológie študovaného odboru a navodenie diskusie sumarizáciou odbornej problematiky. Štylisticky adekvátne vyjadrovanie sa k otázkam, výpovediam alebo námietkam, používanie bežnej argumentačnej schémy a schopnosť verbalizovať diagramy, tabuľky, schémy a iný obrazový materiál taktiež vedie k rozvoju schopností komunikovať v odbornej sfére.

- **Písanie**

Nácvik písania vedie k rozvíjaniu špecifických reproduktívno-produktívnych rečových zručností a kompetencií. Rovnako rozvíja techniky kreatívneho spracovania textov (transformácia, expanzia, redukcia originálnej predlohy). Pri reproduktívnom písomnom prejave sa kladie dôraz na schopnosť zachytiť hlavné myšlienky prečítaného alebo vypočutého textu vo forme poznámok, obsahovej osnovy, excerpt, tézovite zachytávajúcich hlavné informácie. Pri produktívnom písomnom prejave sa formuje kompetencia tvoriť nové (jazykovo normované alebo nenormované) texty príslušného vecného štýlu a textového žánra (formálny list, správa, anotácia, recenzia, komentár ai.) s náležitými gramatickými a lexikálnymi prostriedkami. Písomný prejav vedie i k rozvíjaniu schopnosti písomného vyjadrenia vlastného názoru a stanoviska, a to v logicky a štylisticky adekvátnej forme. Súčasťou nácviku je aj príprava vlastného alebo skupinového projektu a formulácia písomných podkladov k prezentácii odborne zameraného príspevku na konferencii (sympóziu a pod.)

- **Lingvistická kompetencia**

Pri lingvistickej kompetencii sa upevňujú vedomosti a kompetencie všeobecnej i odbornej lexiky a gramatického systému. Odborná jazyková príprava kladie dôraz jednak na schopnosť využívať široký potenciál lexikálnej zásoby jazyka z oblasti odbornej terminológie spoločenských vied (systémová a kontextová analýza slovných významov) a na dôkladnú znalosť gramatických prostriedkov odborného štýlu (morfologických a syntaktických), nevyhnutných v procese odbornej komunikácie.

- **Študijné kompetencie**

Potrebám vyučovania zameraného na odborný štýl humanitných vedných odborov najviac vychádza v ústrety prístup, ktorý rešpektuje v najširšom meradle komplexnosť cudzojazyčnej komunikácie a zároveň zohľadňuje osobnostné a vzdelanostné predpoklady študentov a ich potreby a požiadavky vo vzťahu k vyučovaciemu procesu. Individualizácia učebného procesu predpokladá modifikovaný vzťah študenta a učiteľa a vyžaduje väčšiu aktivitu študenta a jeho samostatnú prácu. Do procesu vyučovania sa integrujú rôzne stratégie autonómneho učenia sa, ako napríklad uvedomené formy učenia sa, vytváranie správnych návykov pri osvojovaní si učiva, spoločný výber tém a vyhľadávanie vhodných učebných materiálov.

- **Sociokultúrne a interkultúrne aspekty**

Budovanie medzikultúrneho povedomia je integrálnou súčasťou cudzojazyčnej výučby. Jeho primárnym cieľom je prostredníctvom cieľového jazyka za pomoci rôznych médií sprostredkovať vedomosti o kultúre príslušnej krajiny, ktoré sú významné z hľadiska štúdia, resp. povolania. Dôležitou súčasťou tohto procesu je rozvíjanie schopnosti vnímať a pochopiť kultúrne odlišnosti na základe získaných vedomostí. Porovnávanie príbuzných a odlišných znakov východiskovej a cieľovej kultúry podporuje vytváranie empatie a tolerantného vnímania vlastného a cudzieho.

6. 3 Metódy výučby

Uvedené ciele sa premietajú do obsahovej náplne a formálnej štruktúry vyučovacích jednotiek. Základ metodického prístupu tvorí práca s textom. Rozmanité postupy, techniky a stratégie práce s textom sú zacielené na rozvíjanie vyššie špecifikovaných receptívnych i produktívnych rečových zručností, lingvistických a interkultúrnych kompetencií, ako aj na osvojenie si študijných návykov a zručností spätých s vysokoškolským štúdiom.

• Práca s textom

Súčasťou práce s textom sú predtextové zadania, zamerané na zefektívnenie samotného procesu čítania a následnej práce s textom (najmä na základe predbežnej analýzy makroštruktúry textu). Ďalšou časťou práce s textom je osvojenie si rôznych techník a stratégií čítania: *kurzorické, selektívne, orientačné, totálne* atď.

• Analýza textu

Podstatnou súčasťou práce s textom je *obsahová a formálna analýza textu*. Na úrovni makroštruktúry textu analýza vychádza zo znalosti tektoniky textu a orientuje sa na tri aspekty porozumenia textu:

- 1) *nadvetné kontextové jednotky* (členenie textu na kapitoly, odseky),
- 2) *rámčové zložky textu* (nadpisy, záhlavie a medzitulky),
- 3) *úvodné a záverečné časti textu*.

Na mikroštruktúrnej úrovni, vďaka ktorej sa posilňuje najmä lingvistická kompetencia, sa analýza uskutočňuje v troch rovinách - morfolologickej, syntaktickej a lexikálnej. V rámci lexikálnej roviny ide o vyčleňovanie typických výrazových prostriedkov odborného štýlu a osvojenie si najvýznamnejších lexikálnych prostriedkov všeobecného jazyka vedy a jazyka príslušného študijného odboru.

• Interpretácia textu

Dôležitou časťou práce s textom je jeho niekoľkoúrovňová *interpretácia*. *Expanzia, redukcia, sumarizácia, transformácia textu* slúži na posilnenie dôležitých myšlienkových operácií pri práci s textom. Na rozvíjanie schopnosti aktívne uplatňovať v primeranom rozsahu prvky odborného štýlu slúžia rôzne druhy cvičení, napríklad *doplňovacie, substitučné, transformačné, komunikačné, strategické*. Cvičenia sú orientované na rozvoj receptívnych a produktívnych zručností, potrebných pri práci s odborným textom v písomnom i ústnom prejave. Súčasťou tejto fázy je aj nácvik riadenej diskusie s náležitou argumentačnou technikou.

• Produkcia textu

Záverečnú fázu práce s textom tvorí *produkcia vlastných* (písomných či ústnych) *druhov textov*: *administratívne* (list, žiadosť, životopis), *akademické* (výstup a správa z výskumu, komentovanie grafov, písanie prvého náčrtu a finálnej verzie textu, parafrázovanie, slohové postupy, napr. deskriptívny, explikatívny, argumentatívny), *odborné* (abstrakt, anotácia, komentár, správa, referát). Pozornosť sa venuje písomnej príprave projektu a príprave písomných podkladov k vlastnej prezentácii. *Prezentácia odbornej témy* pred plénom predstavuje záverečné vyústenie práce s textom, integrujúc všetky rečové, lingvistické a študijné kompetencie. Zvláštny dôraz sa kladie na adekvátne uplatňovanie verbálnych a neverbálnych komunikačných prostriedkov.

6. 4 Forma záverečnej skúšky

Počas kurzu sa vykonáva priebežné hodnotenie vedomostí formou testov a kontrolných úloh a po absolvovaní III. stupňa sa konajú výstupné testy a záverečná skúška. Záverečná skúška má zvyčajne písomnú a ústnu časť a obsahuje učivo úrovne C 2. Na vykonanie záverečnej skúšky sa treba osobitne prihlásiť.

Predmetom hodnotenia sú tieto zručnosti:

- a) počúvanie textu s porozumením
- b) jazyková správnosť
- c) čítanie s porozumením
- d) písomný prejav (produkcia textu)
- e) hovorenie (ústny prejav)

Zručnosti a) b) c) sa testujú pomocou úloh založených na výbere správnej odpovede (*multiple choice*) alebo tvorbe správneho tvaru.

Zručnosti d) a e) sa testujú na základe stanovených kritérií hodnotenia.

Súčasťou skúšky je vypracovanie projektu, seminárnej / záverečnej práce na zvolenú tému súvisiacu so štúdiom alebo profesijným zameraním frekventanta, ako aj prezentácia práce a jej obhajoba.

Podmienkou úspešného absolvovania skúšky je získanie pozitívneho výsledku, (minimálne 60 % bodov) z písomnej aj z ústnej časti skúšky. Celkové hodnotenie skúšky sa stanoví na základe súčtu bodov získaných z jednotlivých častí, a to podľa nasledujúcej stupnice:

A	výborne	91 – 100%
B	veľmi dobre	81 – 90%
C	dobře	73 – 80%
D	uspokojivo	66 – 72%
E	dostatočne	65 – 60%
Fx	nedostatočne	0 – 59%

Vzorové testy sú zverejnené na internete www.fphil.uniba.sk/sas ako informačné materiály ku skúške zo SakoCJ pre jednotlivé stupne.

Rozsah skúšky: písomná časť: 120 minút, ústna časť: 20 minút

6. 5 Učebný plán

Základ tvorí práca s textom. Vybrané texty reprezentujú rozličné štýly v spoločenskovedných disciplínach: akademický/odborný, populárno-náučný, publicistický a administratívny. Súčasťou práce s textom je oboznámenie sa s charakteristickými znakmi akademického/odborného štýlu, tak ako sa prejavujú v písomnej a ústnej podobe.

Rozsah: 100 vyučovacích hodín á 45 minút

10 blokov á 10 vyučovacích hodín

- 1. Právo, právna kultúra a právny systém**
- 2. Realizácia a aplikácia práva v spoločnosti**
- 3. Pracovné právo – zásady, dokumenty**
- 4. Základné práva a slobody**
- 5. Medzinárodné právo**
- 6. Ekonomika a ekonomika**
- 7. Podnikanie a podniková ekonomika**
- 8. Daňový systém a sociálne zabezpečenie**
- 9. Obchod a obchodná politika**
- 10. Marketing a marketingová komunikácia**

6. 6 Učebné osnovy

1. Právo, právna kultúra a právny systém

10 vyučovacích hodín

- Súkromné, verejné právo
- Právne vedomie, právne normy, právne správanie
- Pôsobnosť, účinnosť práva a právnych noriem
- Právne vzťahy a ich charakteristika
- Právne inštitúty, právne subjekty, právnická a fyzická osoba
- Právne úkony a právne akty, právne konanie
- Správne orgány, správne poplatky, správne konanie
- Rozhodnutie a výkon rozhodnutia

2. Realizácia a aplikácia práva v spoločnosti

10 vyučovacích hodín

- Právna ochrana a právne konanie, právne nástroje
- Právo a spravodlivosť, priestupok, trestný čin
- Občianske súdne konanie – priebeh a rozhodnutie
- Občiansky zákonník – charakteristika
- Notári a notárska činnosť
- Advokácia a právna pomoc
- Trestný zákon a trestný poriadok

- Trestné konanie a trestná činnosť, priebeh a subjekty konania
- Tresty a ochranné opatrenia
- Orgány činné v trestnom konaní
- Právny prípad – analýza, komentár

3. Pracovné právo – zásady, dokumenty

10 vyučovacích hodín

- Pracovno-právne vzťahy, pracovný pomer
- Pracovná zmluva – práva a povinnosti zamestnávateľa a zamestnanca
- Zákonník práce – charakteristika
- Skončenie pracovného pomeru, nároky zamestnanca
- Právna zodpovednosť a právne nástroje
- Dohoda a vykonanie práce, brigádnická činnosť
- Pracovný čas, odbory – vyjednávanie, kolektívna zmluva
- Spory, škody, ujma a možnosti riešenia
- Zodpovednosť za škody a náhrada škody, konanie
- Právny prípad – analýza, interpretácia

4. Základné práva a slobody

10 vyučovacích hodín

- Ľudské práva a slobody, politické práva
- Práva národnostných menšín a etnických skupín
- Hospodárske, sociálne a kultúrne práva
- Právo na ochranu životného prostredia a kultúrneho dedičstva
- Vlastnícke právo a jeho ochrana, spoluvlastníctvo
- Ochrana ľudských práv, Charta ľudských práv
- Organizácie a inštitúty
- Európsky ombudsman a jeho kompetencie
- Diskriminácia, porušovanie ľudských práv – obhajoba záujmových skupín

5. Medzinárodné právo

10 vyučovacích hodín

- Verejné a súkromné právo
- Zahranično-obchodná činnosť
- Medzinárodné organizácie, pramene
- Medzinárodné spory a ich riešenie
- Charakteristika a princípy práva Európskej únie
- Acquis communautaire, právo EÚ, komunitárne právo
- Právny štát – princípy
- Sekundárne právo – dokumenty a právne akty
- Aktuálne otázky aplikácie práva – prezentácia a interpretácia

6. Ekonómia a ekonomika

10 vyučovacích hodín

- Základné ekonomické pojmy
- Mikroekonómia a mikroekonomika
- Makroekonómia a makroekonomika
- Hospodárska politika štátu
- Peňažná a rozpočtová politika
- HDP a štátny rozpočet
- Jednotlivé odvetvia národného hospodárstva
- Štatistika a súčasný stav – prezentácia na základe vybraného rezortu

7. Podnikanie a podniková ekonomika

10 vyučovacích hodín

- Individuálne a verejné potreby
- Typy podnikov, obchodné spoločnosti
- Živnosť a živnostník
- Organizácia podniku – činnosti
- Obchodná činnosť — ponuka a predaj
- Účtovníctvo, účtovné doklady
- Manažment a manažéri – úlohy a stratégia
- Podnikateľský projekt – vypracovanie a prezentácia

8. Daňový systém a sociálne zabezpečenie

10 vyučovacích hodín

- Daň – charakteristika, základné pojmy
- Daň z príjmu fyzických a právnických osôb
- Daňové priznanie
- Spotrebná daň a DPH
- Poistenie, poisťná zmluva a poisťná ochrana
- Druhy poistenia – sociálne, zdravotné, dôchodkové, životné, cestovné
- Predmet poistenia – osoby, majetok, nehnuteľnosť, domácnosť, motorové vozidlá, cennosti
- Sociálne dávky – sociálna pomoc
- Poisťná udalosť – opis, žiadosť o náhradu škody
- Prípady – analýza a interpretácia

9. Obchod a obchodná politika

10 vyučovacích hodín

- Produkt, tovar, služba – charakteristika
- Výroba a spotreba, výrobný cyklus
- Obchodné vzťahy – kúpa, predaj
- Zákon na ochranu spotrebiteľa
- Záručná lehota a reklamácia
- Nehnuteľnosti – vlastníctvo, kúpa, prenájom
- Nájomná zmluva – práva a povinnosti zmluvných strán

10. Marketing a marketingová komunikácia

10 vyučovacích hodín

- Prieskum trhu – dopyt, ponuka
- Predstavovanie firmy a produktu
- Veľtrh, konferencie – medzinárodné fórum
- Konzum v 21. storočí – nákupné strediská, nakupovanie cez internet
- Ceny a cenová stabilita v rámci EÚ
- Reklama produktov, tovarov a služieb
- Reklamné texty a frazeológia
- Tvorba a interpretácia reklamy
- Recenzia – odborný posudok

III. CERTIFIKÁCIA A TESTOVANIE JAZYKOVEJ KOMPETENCIE

8. Kritériá na získanie certifikátu o jazykovej spôsobilosti

Skúšky na získanie certifikátu o jazykovej kompetencii sa riadia osobitným štatútom, ktorý obsahuje kritériá a podmienky certifikácie. Udelenie certifikátu sa vzťahuje len na III. až VI. stupeň, a to:

B 1 mierne pokročilý

B 2 stredne pokročilý

C 1 pokročilý

C 2 vyššie pokročilý

Skúšky sa vykonávajú pred skúšobnou komisiou (predseda a členovia). Skúška sa skladá z piatich rovnocenných častí overujúcich jednotlivé zručnosti. Každá z týchto častí zahŕňa špeciálne úlohy.

- Písomná časť trvá 225 minút a skladá sa zo štyroch častí:
  - 1) prvá časť trvá 30 minút a je zameraná na testovanie schopnosti počúvania s porozumením;
  - 2) druhá časť trvá 60 minút a je zameraná na testovanie gramatickej kompetencie v komunikácii;
  - 3) tretia časť trvá 45 minút a je zameraná na testovanie čítania s porozumením;
  - 4) štvrtá časť trvá 90 minút a je zameraná na testovanie písomného prejavu (schopnosť tvoriť text v rozsahu 250 slov). Kandidát si vyberá jednu z ponúkaných tém.
- Ústna časť sa koná v ten istý alebo nasledujúci deň ako písomná časť. Ústna skúška trvá najmenej 15 minút. Kandidát si vyberá jeden z tematických súborov úloh (riešenie problémovej situácie, reakcia na situácie, komentovanie obrázkov apod.).
- Vzorové testy na certifikát sú zverejnené ako informačné materiály ku skúške zo SakoCJ a sú k dispozícii v certifikačnom centre.
- Zahraniční absolventi magisterského štúdia slovakistiky v Slovenskej republike nepodliehajú povinnosti vykonať skúšku zo SakoCJ. Na požiadanie majú nárok získať certifikát zo SakoCJ C 2 vyššie pokročilý.
- Uchádzač, ktorý skúšku neurobil (dostal nedostatočný), môže po roku príslušnú skúšku opakovať.

9. 2 Testovanie cieľových zručností

- **Počúvanie s porozumením**

Úlohy v tejto časti sa zakladajú na počúvaní nahrávok a výbere alebo tvorení správnej odpovede na príslušné otázky. Kandidáti majú jednu (krátke repliky, texty) alebo dve možnosti vypočítať si každú nahrávku. Úloha skúšajúceho sa vzťahuje na prehranie ukážky. Čas trvania tohto testu je 30 minút.

- **Gramatická správnosť**

V tejto časti majú uchádzači za úlohu vybrať alebo utvoriť správne gramatické tvary. Štruktúrne úlohy sa nachádzajú prevažne v textoch s cieľom vyhnúť sa izolovanému testovaniu gramatických znalostí, ale sledovať prepojenie gramatickej kompetencie na úrovni komunikácie. Čas trvania 60 minút.

- **Čítanie s porozumením**

V tejto časti sa preveruje schopnosť prečítať sériu písomných odpovedí alebo výber správnych odpovedí na príslušné otázky. Ide o jednotlivé kratšie fragmenty textov, ale aj dlhšie kompletne texty. Čas určený na túto časť je 45 minút.

- **Písanie**

Úlohou kandidátov je výber jedného z niekoľkých súborov zadaní a napísanie dvoch textov v súlade so zadaním. Témy sú také, aby si nevyžadovali špeciálne znalosti. Cieľom je testovanie schopnosti ovládania slovenčiny písmom, ako aj samostatná kompozícia na vybranú tému. Hodnotí sa: *riešenie úlohy, gramatická správnosť, lexikálna adekvátnosť, štylistické parametre, ortografia a interpunkcia.*

Čas určený na túto časť je 90 minút. Písomnú kompozíciu hodnotia nezávisle dvaja skúšajúci a výsledkom je súčet bodov, ktoré za úlohu sami udelili.

- **Hovorenie**

Cieľom tejto časti skúšky je hodnotenie zručnosti hovorenia chápanej ako komunikatívna kompetencia skúšaného. Skúška má formu rozhovoru s dvoma skúšajúcimi. Uplatňuje sa tak forma výpovede aj interakcie: *dlhšia odpoveď na vybranú tému, minidiskusia so skúšajúcim na danú tému, krátka výpoveď s argumentáciou, situačné zadanie.*

Skúšajúci hodnotia nasledujúce aspekty kompetencie v hovorenom jazyku: *komunikačné zručnosti, riešenie úlohy a spôsob prezentácie, gramatická korektnosť, lexikálna adekvátnosť, používanie frazeologizmov, štýl prejavu, fonetická kompetencia – výslovnosť a intonácia.*

Čas určený na ústnu časť predstavuje 15 – 20 minút na jedného kandidáta. Výsledkom ústnej skúšky je počet bodov priznaných nezávisle obidvoma skúšajúcimi.

Pre dištančné vzdelávanie platia osobitné kritériá na získanie certifikátu o absolvovaní kurzu. Na testovanie ústnej formy komunikatívnych zručností – hovorenia, počúvania s porozumením a schopnosti interakcie je potrebná osobná prítomnosť frekventanta kurzu. Popri testovaní vedomostí dištančnou formou priebežne aj na záver kurzu frekventant musí absolvovať aj skúšku prezenčnou formou pred skúšobnou komisiou, a to na Slovensku na Univerzite Komenského alebo v zahraničí na univerzite, kde pôsobí lektorát slovenského jazyka a kultúry s vyslaným slovenským lektorom, prípadne v Slovenskom inštitúte pôsobiacom v danej krajine. Skúšobné miesta sa osobitne spresnia podľa požiadavky MŠ SR a zahraničných slovakistických, a to vzhľadom na materiálne a personálne možnosti príslušných strán.

Slovenčina ako cudzí jazyk

Ukážka testu pre úplných začiatocníkov A 1

1. Vypočujte si krátky monológ a doplňte do viet chýbajúce údaje:

1. Angelika sa narodila v ...
2. Teraz býva v .....
3. Pracovala ako ...
4. Teraz nepracuje, lebo je ....
5. Rada .....

Text na počúvanie:

Angelika Šimková pochádza z Popradu, ale teraz žije v Trenčíne. Je vydatá a má dve deti - chlapca a dievča. Má 34 rokov a je inžinierka. Teraz nepracuje, je na materskej dovolenke. Vo voľnom čase rada hrá na klavíri. Rada číta a surfuje.

2. Doplňte vhodné výrazy.

1. Peter a Adam ..... študenti.
2. Ako ..... ? – Alexandra Kolárová.
3. Bratislava je ..... mesto Slovenska.
4. Som študentka, ... medicínu.
5. Kde bývate? – Bývam ..... Španielsku.
6. .... ste? – Som z Nemecka.
7. Dnes je streda, zajtra je .....
8. Si slobodný? – Nie, som .....
9. Táto žena nie je ..... (*pekny*).
10. .... (*môj*) matka je psychologička.
11. Prosím si ..... (*jedna viedenská káva*).
12. Koľko ..... ten sveter? – 799 korún.
13. Brat ..... číta historické romány, pláva, ale najradšej hrá futbal.
14. ...., tu je vaša káva. – Ďakujem.
15. Tu na fakulte študenti ..... fajčiť! Je to zakázané!
16. Nevieš, ... ? – Neviem, nemám hodinky.
17. Idem na poštu ..... list.
18. Je tvoj šéf ešte stále chorý? – Nie, už je zasa .....
19. Belgicko leží na ..... Európy.
20. Chcem ti predstaviť svojho ..... – je to otec mojej matky.

Slovenčina ako cudzí jazyk

Ukážka testu pre začiatočníkov A 2

1. Vypočujte si text a napíšte informácie, ktoré ste počuli. Použite nasledujúce spojenia. v Partizánskom, v Bratislave, v La Scala v Miláne, na svete, opera, spievať, založiť nadáciu

Text na počúvanie: Peter Dvorský

najznámejší slovenský operný spevák. Narodil sa 25. septembra 1951 v Partizánskom. Spev študoval v Bratislave a tiež v La Scala v Miláne. Od roku 1972 je sólista opery Slovenského národného divadla v Bratislave. Spieva tiež na veľkých operných scénach v Európe i v Spojených štátoch amerických (La Scala Miláno, Štátna opera Viedeň, Covent Garden Londýn, Metropolitná opera New York). Podľa hudobných kritikov patrí k najlepším tenoristom na svete. V roku 1991 založil s manželkou Nadáciu Harmony na pomoc zdravotne hendikepovaným deťom.

2. Doplňte správne formy verb.

1. Tu je voľné miesto, ... (sadniť si, vy).
2. .... (zapnúť, ty) televízor?
3. .... (chcieť, vy) ísť dnes večer do divadla?
4. Na fakulte ..... (organizovať, my) lingvistickú konferenciu.
5. Na Slovensku ..... (žiť) Slováci, Maďari, Rómovia, Rusíni, Ukrajinci, Česi a iné národnosti.
6. Kedy ..... (prísť, deti)?
7. Kde ..... (nachádzať sa) učebňa číslo 212?
8. Dnes ..... (napísať, ja) pohľadnicu kamarátke.
9. V nedeľu ..... (obedovať, my) v reštaurácii.
10. Na raňajky obyčajne ..... (piť, deti) mlieko alebo kakao.

3. Doplňte chýbajúce výrazy:

1. Musíme zatelefonovať ..... (*kamarát Karol*).
2. .... je ten sveter na stoličke? – Asi Ivanov.
3. Na dovolenku cestujeme zvyčajne ..... (*lietadlo*).
4. Milá Silvia, želim ti ..... najlepšie k narodeninám. Tvoja Anna
5. Boli ste už niekedy v Bratislave? – Nie, ešte ..... sme tu neboli.
6. Neprišiel do práce, ... mal horúčku.
7. Na ďalšej križovatke musíme odbočiť ....., nie vľavo!
8. Na generálnej prokuratúre som pracoval ..... roku 1998 ..... roku 2002.
9. Nemám ..... špeciálny program na dnešný večer.
10. Opýtal som sa ich, ... cez víkend prídu, a oni povedali, ... prídu.
11. Zajtra nepôjdem do práce, ale ..... doma, lebo mám dovolenku.
12. Kamarátka včera stratila mobil. Našťastie ho potom .....
13. .... lietadla z Bratislavy je 17:50, prílet do Moskvy 20:56.
14. To je ten človek, ... sme videli v reštaurácii.
15. Julia Roberts je známa americká .....

4. Doplníte vhodné prepozície o, do, na, v, od, bez, podľa, okrem, z, k, vďaka, proti.

Bol som ..... Viedni a teraz idem ..... Prahy. Na Slovensku žijem ..... roku 1965. Učím na gymnáziu a ..... toho v jazykovej škole. Moja čiapka je ..... vlny. .... môjho názoru je ten film veľmi zlý. Musíme čakať na Evu – ..... Evy nemôžeme odísť. Dnes večer hráme futbal ..... Česku. Bolí ma zub – idem ..... zubárke. Rozprávame sa ..... politike. Poobede pôjdeme ..... centra na kávu. Je v dobrej forme ..... pravidelnému tréningu. Minulý rok sme boli ..... exkurzii ..... Rakúsku a potom ..... dovolenke ..... Sicílii. Pracujem ..... banke, nie ..... pošte. Bývam ..... Bratislave. Kurz sa začína ..... druhej (14:00).

5. Reagujte (pýtajte sa) v nasledujúcej situácii.

a) Sedíte v kupé s neznámym človekom a je tam veľmi teplo.

.....

b) Ste v Košiciach na námestí a hľadáte poštu.

.....

c) Ste v školskej jedálni a nikde nie je voľný stôl. Chcete si sadnúť.

.....

d) Sedíte s kamarátom v izbe, ktorý počúva nahlas rádio. Vy musíte študovať.

.....

e) Ste na hodine slovenčiny a učiteľka hovorí veľmi rýchlo, takže nerozumiete.

.....

6. Vaša kamarátka má narodeniny. Napíšte jej gratuláciu.

VSTUPNÝ TEST B 1

I. Označte (zakrúžkujte) správnu odpoveď.

1. **Dnes je** .....

a) pondelok	b) utorok
c) streda	d) štvrtok

1.

2. **Dnes je** .....

a) dvadsiateho februára	b) deviateho februára
c) desiateho februára	d) jedenásteho februára

3. **Teraz je** .....

a) jar	b) leto
c) jeseň	d) zima

4. **Odkiaľ** ..... ? – *Z Nemecka, z Berlína.*

a) máte	b) ste
c) bývate	d) budete

5. **Ako sa voláte?** – ..... *Peter Široký.*

a) volá sa	b) voláme sa
c) voláš sa	d) volám sa

6. **Čo robíš?** – .....

a) píšem test	b) hľadám test
c) počúvam test	d) počítam test

7. **Citrón je** .....

a) čierny	b) červený
c) žltý	d) modrý

8. **(My)** ..... *kávu.*

a) pime	b) pijeme
c) pijú	d) jeme

2.

9. .... *bývajú?* – *Bývajú na Slovensku.*

a) kedy	b) kde
c) keď	d) kam

10. **Odpoveď nebola dobrá, bola** .....

a) vysoká	b) zlá
c) zlatá	d) drahá

11. .... *víkend chcem ísť do múzea.*

a) vo	b) pre
c) cez	d) za

25. *Videl si slovenský film Slnko v sieti? – Áno, videl som .....*

- a) vás
- b) ho
- c) ich
- d) ju

26. *Priateľka Eva ..... lístky do kina.*

- a) kúpila je
- b) kúpila som
- c) kúpil
- d) kúpila

27. *Už pracuješ? – Nie, ...*

- a) ešte študujem
- b) už študovam
- c) ešte študovam
- d) ešte pracujem

28. *Príde ešte niekto? – Nie, už nikto .....*

- a) príde
- b) nepríde
- c) nie príde
- d) nie prísť

29. *Budeme mať veľa .....*

- a) prednášky
- b) prednášok
- c) prednášiek
- d) prednáškov

30. *Želám ti ..... najlepšie!.*

- a) nič
- b) všetky
- c) niečo
- d) všetko

Slovenčina ako cudzí jazyk

Ukážka testu pre mierne pokročilých B 1

1. Prečítajte / Vypočujte si text a odpovedzte na otázky:

O kamarátovi z Dunajskej ulice

Dunajská ulica sa už stala pojmom nielen v Bratislave, ale na celom Slovensku a dokonca aj za jeho hranicami. Na jej popularite má veľkú zásluhu **Július Satinský** - humorista, dramatik, prozaik, fejtonista, autor literatúry pre deti a herec. Na tejto ulici sa narodil, vyrastal tu, prežil tu celý život a na konci ulice, na Ondrejskom cintoríne, je aj pochovaný. Dunajskú ulicu preslávili najmä Satinského knižné spomienky *Polstoročie s Bratislavou* a *Chlapci z Dunajskej ulice*.

Už počas štúdia na strednej pedagogickej škole sa u Satinského prejavoval talent na písanie, zmysel pre humor, zveličovanie a zvláštny druh irónie. Svoje príspevky podpisoval skratkou „jusa“, a tak ho aj pedagógovia oslovovali. Budúcu hereckú kariéru začal recitovaním. Chodil na všetky recitačné súťaže, najmä do Tatranskej Polianky a Hviezdoslavovho Kubína.

Počas štúdia na VŠMU začali s Milanom Lasicom (hercom, humoristom, režisérom) fungovať ako dvojica a fungovali spolu štyridsať rokov.

Po štúdiu sa oženil s lúčničiarokou (členka folklórneho súboru Lúčnica) a presťahovali sa na Dunajskú ulicu do nového bytu. V jeho byte bývalo často veľa ľudí. Júlio miloval ľudí a potreboval ich mať okolo seba. Pre každého si našiel milé slovo. Pre priateľov a ľudí s rovnakou krvnou skupinou dokázal variť tri dni a každého obsluhoval.

Niekoľko rokov po tragickej smrti manželky sa druhýkrát oženil s lekárkou a v manželstve sa im narodila jedna dcéra a jeden syn.

Najradšej mal oblečené montérky, baganče so žltými šnúrkami. Nenosiť ich preto, aby upútal pozornosť, ale preto, že mu v tom bolo pohodlne.

Netúžil po autách a drahých vilách. Pravdepodobne nemal ani vodičák. Potreboval chodiť mestom, stretávať tváre, vnímať atmosféru.

Július Satinský sa necelý rok po svojej smrti na Dunajskú ulicu opäť vrátil. Pripomína ho socha akademického sochára Svetozára Ilavského nazvaná *Július Satinský načúva zvukom Dunajskej ulice*.

2. Podčiarknite, čo zodpovedá textu:

Ako študent recitoval na súťažiach.	áno – nie
Bol raz ženatý.	áno – nie
Bol rozvedený.	áno – nie
Mal tri deti.	áno – nie
Mal rád ľudí.	áno – nie
Rád sa pekne obliekal.	áno – nie
Vedel variť.	áno – nie
Socha Satinského je na jeho hrobe na cintoríne.	áno – nie
Obluboval humor a iróniu.	áno – nie
Jeho partnerom bol Milan Lasica.	áno - nie

3. Do viet doplňte správne tvary:

1. .... (Milovník) turistiky cestujú v ..... (každé počasie – dážď, vietor, chlad, zima, sneh, horúčavy), bývajú v ..... (rôzne ubytovacie zariadenia - hotel, penzión, kemping, bungalov, stan).
2. V ..... (príroda) obdivujú ..... (hora, les, lúka, pole, kopec i rovina – pl.), poznávajú ..... (mesto i dedina – pl.), v ..... (mesto - pl.) navštevujú (múzeum, galéria, historická a kultúrna pamätihodnosť) ..... cestujú po ..... (Slovensko, západná Európa, Austrália, severské štáty, mestá a dediny, celý svet).
3. .... (Cestovateľ) cestujú, ... (milovník) športu obľubujú ..... (rôzny druh športu – zimný i letný - pl.).
4. (Turista) lezú po ..... (hory i skaly), ... (bežec) behajú po ..... (horský terén), ... (cyklista) sa preháňajú na ..... (bicykle) po ..... (cyklotrasy).

4. Doplňte prepozíciu *od, do, z, na, k, v/vo, o, s, u* a slová v zátvorke dajte do správneho tvaru:

1. Každý týždeň chodím..... (národné divadlo).
2. Môj priateľ cestuje ..... (Kanada) a priateľka ..... (Austrália).
3. Univerzita Komenského sa nachádza ..... (Šafárikovo námestie).
4. Lietadlo letí ..... (Francúzsko).
5. Peter študuje ..... (lekárska fakulta) a jeho otec pracuje ..... (ministerstvo školstva).
6. Lekár ide ..... (nemocnica).
7. .... (nemocnica) bude ..... (ôsma hodina).
8. Pravidelne chodím ..... (zubný lekár).
9. Večerať budeme ..... (reštaurácia).
10. Kolega sa rozpráva ..... (svoj nový šéf) a ..... (nová práca).
11. .... (naša poisťovňa) pracuje 90 úradníkov.
12. Bývam ..... (Svit) a pracujem ..... (Poprad).
13. Študuje celý deň, ... (ráno) ..... (večer).
14. Sťahujeme sa ..... (nový byt).
15. .... (Trenčín) ..... (Nitra) je asi 120 km.
16. Zajtra pôjdeme ..... (náš hosť) aj ..... (centrum mesta).
17. Včera som bol ..... (primátor Bratislavy).
18. Dostal som list ..... (starý priateľ).

19. Spolupracujeme ..... (Slovenská poisťovňa).
20. Boli sme ..... (návšteva) ..... (sused).
21. .... (august) otvoria výstavu Alfonsa Muchu.
22. Často býva chorý, a preto chodí často ..... (lekár).
23. V máji cestujem ..... (Holandsko) a v júli sa vrátim .....
(Slovensko).
24. Hneď prídem, idem len ..... (banka).
25. Obchody sú otvorené ..... (šesť hodín ráno) .....
(deväť hodín večer).
26. Večer prídem ..... (ty), budeme sa spolu učiť.
27. Peter, odkiaľ ideš? Idem ..... (jedáleň), bol som .....
(obed). A ty, Jozef, odkiaľ ideš? – Bol som ..... (kamarát), učili sme sa spolu na
skúšku.

5. Vyberte si jednu tému a napíšte kompozíciu:

- Aké ročné obdobie a počasie máte radi?
- Najprv práca, potom zábava.
- Mesto, v ktorom žijem.

Ukážka testu pre mierne pokročilých B 1

1. Vypočítajte / Prečítajte si text o známej historicko-kultúrnej pamiatke Bratislavy.

Michalská veža

Michalská veža predstavuje jeden z neodmysliteľných symbolov Bratislavy. Z pôvodných štyroch brán, cez ktoré sa vstupovalo do opevneného stredovekého mesta, sa zachovala iba brána na Michalskej veži. Zabezpečovala vstup zo severu (od Záhoria a Moravy). Na noc ju obvykle zatvárali. Pomenovali ju podľa osady pred bránou, ktorá v ranom stredoveku stála pri dávno zbúranom Kostole sv. Michala.

Michalská veža má sedem poschodí. Možno v nej identifikovať niekoľko stavebných sloh (od gotiky po barok). V spodnej časti je podchod, ktorého vrchnú časť tvorí krížová tehlová klenba. Prvé dve poschodia masívnej veže sú najstaršie, vznikli v prvej polovici 14. storočia ako súčasť brány v mestských hradbách. Ďalšie tri poschodia dostavali v prvej tretine 16. storočia v rámci spevňovania hradiel pred očakávanými útokmi Turkov. Hranolovú vežu ukončuje balkón, prístupný aj pre turistov. V roku 1679 do veže k staršiemu zvonu z roku 1589 zavesili nový, väčší zvon. Oba sú tam dodnes. Cieľom stavebných úprav v rokoch 1753 až 1758 bolo estetické dotvorenie Michalskej veže v duchu v tom čase moderného baroka. Michalská veža tak získala cibulovitú medenú strechu. Na jej vrchol umiestnili sochu archanjela Michala, ktorú v roku 1758 vyrobil kotlársky majster P. Eller. Pod Michalskou vežou je umiestnený nultý kilometer, od ktorého sa ráta vzdialenosť viacerých miest od Bratislavy.

(Ján Lacika: Bratislava. DAJAMA, Bratislava 2000, s. 48-49, upravené)

2. Rozhodnite podľa textu, či sú nasledujúce vety pravdivé alebo nepravdivé. Správnu odpoveď zakrúžkujte.

Stredoveká Bratislava bola opevnená mestskými hradbami.	ÁNO – NIE
Do Bratislavy sa vchádzalo piatimi bránami.	ÁNO – NIE
Michalská veža nie je štýlovo jednotná.	ÁNO – NIE
V roku 1679 nahradili starší zvon novým a väčším.	ÁNO – NIE
Strecha Michalskej veže je vyrobená z medi.	ÁNO – NIE

3. Ešte raz si prečítajte text a do chýbajúcich miest doplňte vhodné koncovky.

4. Doplňte prepozície.

Michalská veža patrí ..... neodmysliteľným symbolom Bratislavy. Pozostáva ..... siedmich poschodí. .... dôsledku stavebných úprav, ktoré prebiehali ..... roku 1753 ..... roku 1758, veža získala nový, barokový vzhľad.

5. Od uvedených slov utvorte synonymá.

vyrobil – ...*vytvoril, zhotovil*
obvykle – .....
spodný – .....

zabezpečovať – .....
vzácná – .....
nazvať – .....

6. Od slov v zátvorkách utvorte adjektíva.

..... (*mesto*) hradby
..... (*gotika*) sloh
..... (*poschodie*) budova
..... (*stavba*) materiál
..... (*meď*) strecha

..... (*barok*) vzhľad
..... (*architektúra*) úpravy
..... (*vstup*) brána
..... (*stredovek*) mesto
..... (*tehla*) klenba

7. Vytvorte pasívne vety.

Michalskú vežu pomenovali podľa osady...

.....
Zvyšok veže postavili v prvej tretine 16. storočia.

.....
Mestské hradby spevňovali zo strachu pred Turkami.

.....
Vežu ukončuje balkón.

.....
Sochu archanjela Michala vytvoril majster P. Eller.

.....

Slovenčina ako cudzí jazyk

Ukážka testu pre stredne pokročilých B2

1. Vypočujte si text a odpovedzte na otázky:

Je život na vidieku zdravší?

Len zvony kostola a potom ticho? Dnes ani ticho vidieka už nie je také idylické, ako ho opisujú spisovatelia. Cesty vedú práve stredom dedín, takže obyvatelia vidieka musia pred hlukom zatvárať okná, a keď vetrajú, majú zase výfukové plyny takmer na tanieri.

Vidiek, to už dávno nie je čistý vzduch, dobrá voda, zdravé potraviny a ticho. Ten, kto sa sťahuje na vidiek za zdravším životom, môže byť sklamaný. Hluk, zlý vzduch, drogy a stres, pred čím utekajú ľudia z mesta, sú už aj na vidieku.

Kontaminované potraviny a voda

Strava je ďalšou z hlavných príčin zdravotných problémov vidiečanov. Takmer každá rodina si chová prasiatko, v komore visia domáce údené klobásky, slanina a na chlieb sa natiera chutná, ale nezdravá bravčová masť.

Na vidieku si ľudia síce vypestujú väčšinu základných surovín, ale často v snahe o čo najväčšiu úrodu postrekujú svoje záhradky a čo vypestujú, použijú na jedenie a kŕmenie svojich zvierat. Oboma cestami sa dostávajú pesticídy do organizmu.

Ani voda na vidieku nie je čistá. Voda zo studní má síce omnoho lepšiu chuť, je nechlórovaná a dobre sa pije, ale často je zdraviu nebezpečná pre vysokú koncentráciu dusičnanov. Podľa odhadov je až 70 percent súkromných studní kontaminovaných minimálne dusičnanmi. Taká voda je dobrá akurát tak na polievanie kvetov.

Na vidieku je omnoho vyššia úmrtnosť na kardiovaskulárne ochorenia, kratšia je dĺžka priemerného veku a väčší výskyt nádorových ochorení ako vo veľkomestách.

Vidiečania tiež menej zarábajú, horšie sa stravujú, menej chodia na dovolenky, neoddychujú. Niektorí odborníci dokonca tvrdia, že všetky tieto spomínané riziká života na dedine spoluvytvárajú horšie prostredie ako v meste. Napriek tomu je ešte veľa vecí, ktoré robia vidiek bezkonkurenčným. Je to predsa len menej stresu, relatívne ticho, bližšie k prírode, menšia anonymita, menšia dostupnosť drog a menšia kriminalita.

1. Odpovedzte podľa textu. Áno alebo nie?

- Život na vidieku je zdravší ako v meste.	áno - nie
- Na vidieku je ticho a idyla.	áno - nie
- Ľudia na dedine používajú pri pestovaní ovocia a zeleniny chemické postreky.	áno - nie
- Voda zo súkromných studní je často nevhodná na pitie.	áno - nie
- Strava na vidieku je v súlade so zdravou výživou.	áno - nie
- Na dedine sú pomerne časté rakovinové a srdcovo-cievne ochorenia.	áno – nie
- Na vidieku je nižšia úmrtnosť.	áno– nie
- Prostredie na dedine je také isté ako v meste.	áno – nie
- V domácnostiach chovajú prasiatka.	áno – nie
- Na dedine je väčšia anonymita a viacej stresu.	áno – nie

2. Od slov v zátvorke utvorte adjektívum:

1. .... (Vidiek) život je pokojnejší ako ..... (mesto).
2. V strave je menej ..... (ovocie a zelenina) jedál.
3. Strava na vidieku je ..... (chuť), ale ťažšie stráviteľná.
4. .... (Voda) zdroje sú často znečistené.
5. .... (Cesta) komunikácie vedú stredom dedín.
6. Dedinské prostredie je menej ..... (hluk) ako v meste.
7. Je veľa vecí, ktoré robia vidiek ..... (bez konkurencie).
8. Mnoho vidiečanov má ..... (zdravie) problémy.

3. Doplňte správnu prepozíciu (pred, pri, cez, na, bez, za, do) a slovo v zátvorke použite v správnom tvare:

1. Mnohí ľudia cestujú ..... (vidiek) .....
..... (oddych, čistý vzduch).
2. Mnohé rušné cesty vedú priamo ..... (dedina).
3. Niektorí obyvatelia dedín sa sťahujú ..... (práca) .....(mesto).
4. Iní utekajú ..... (stres, drogy, kriminalita)
..... (mesto) ..... (vidiek).
5. .... (pestovanie základných surovín) používajú
rôzne chemické postreky.
6. Mnohí ľudia pracujú celý rok ..... (oddych).

4. Verbum v zátvorke použite v potrebnom tvare. Vo všetkých vetách sa hovorí o vidiečanoch.

1. Vidiečania častejšie ..... (konzumovať) ťažké nezdravé jedlá.
2. .... (zatvárať) okná a dvere pred hlukom.
3. .... (Jesť) mastné a ťažké jedlá.
4. .... (Zomierať) v pomerne nízkom veku.
5. Mnohí ..... (nájst' si) prácu len v meste.

5. Doplňte frazeologizmy:

zdravý ako ....., Čistota, ... Bez práce .....

Komu sa nelení, ... Čo na srdci, ...

.

6. Nájdite na pravej strane správne zakončenie frazeologizmu:

ľahký ako	kôň
bojzlivý ako	kostolná myš
hladný ako	zajac
pracovitý ako	jedľa
silný ako	včielka
slabý ako	obrázok
verný ako	mucha
chudobný ako	pierko
vysoký ako	pes
pekný ako	vlk

7. Uved'te:

Výhody vidieka:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Nevýhody vidieka:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

8. Bývali by ste na vidieku? Vyjadrite prečo áno/prečo nie. Napíšte o tom kompozíciu.

Slovenčina ako cudzí jazyk

Ukážka testu pre pokročilých C 1

1. Text na počúvanie.

Je Mŕtve more naozaj mŕtve?

Hovorí sa, že každý návštevník si od Mŕtveho mora, najnižšie položeného miesta na svete, odnáša rovnaký záber na filme či fotografii. Ležiac na chrbte číta noviny.

Vďaka štvornásobne vyššej koncentrácii soli si polohu na chrbte môžu vyskúšať aj neplavci, hustota vody je zárukou, že sa neutopia. Ale zároveň sa ani neosviežia, lebo voda teplotou pripomína čaj, vzduch na pevnine sa blíži k štyridsiatke. Zato plavci majú po chlebe, tu si totiž určite nezaplávajú. Srđciari tu mávajú občas zdravotné problémy, štyristo metrov pod úrovňou mora sa prejavujú bolesťami hlavy a útlmom.

Hlboko veriaci Arabi Mŕtve more s bielymi skalami od soli a liečivým bahnom nenavštevujú. Veria, že na jeho dne je pochovaná Sodoma a Gomora, a preto je prekliate. Modernejší Jordánci sa však okúpať a ponatierať bahnom prichádzajú. Ale kým muži a množstvo detí sú vo vode, ich mamy a manželky čakajú väčšinou zahalené od hlavy po päty na pláži pod slnečníkom. Vyzlečené Arabky nevidia, ak sa už idú okúpať, tak v tom, čo majú na sebe.

Mŕtvemu moru ešte pred nedávnom hrozila postupná smrť. Vysychá a zmenšuje sa. Len za posledných tridsať rokov klesla jeho hladina o dvadsaťpäť metrov. Rieka Jordán je to jediné, čo sa doň vlieva, lenže Jordánsko, Palestína a Izrael odčerpávajú z tohto jediného prítoku priveľa vody na poľnohospodárske účely. V máji 2005 podpísali ministri spomínaných troch krajín dohodu o razení cesty pre konštrukciu kanála, ktorý spojí Červené a Mŕtve more. Trojmiliardové náklady bude čiastočne financovať Svetová banka. Mŕtve more s jeho liečivými minerálmi teda nezomrie.

Najprv si prečítajte otázky a po vypočítaní textu na ne odpovedzte:
Je Mŕtve more naozaj mŕtve? Odôvodnite svoje tvrdenie.

2. Podľa textu detailne:

- Opíšte lokalitu, kde sa nachádza Mŕtve more a jeho vlastnosti.
- Aká je teplota vody a vzduchu?
- Aké sú účinky vody z Mŕtveho mora?
- Aký vzťah majú niektorí ľudia k tomuto moru?
- Aký je osud Mŕtveho mora a jeho využitie?

3. Označte *áno* alebo *nie*. Je to pravda alebo nie je?

1. Neplavec sa v Mŕtvom mori utopí.	áno - nie
2. Plavci si v Mŕtvom mori výborne zaplávajú.	áno - nie
3. Mŕtve more pri kúpaní človeka osvieži.	áno - nie
4. Najčastejšie sa v mori kúpu ženy a deti.	áno - nie
5. Ľudia chorí na srdce majú pri Mŕtvom mori zdravotné problémy.	áno - nie
6. Rieka Jordán je jediná rieka, ktorá sa vlieva do Mŕtveho mora.	áno - nie
7. Teplota vzduchu na pevnine je vyššia ako štyridsať stupňov.	áno - nie
8. Mŕtve more má trojnásobne vyššiu koncentráciu soli ako ostatné moria.	áno - nie
9. Hladina mora klesla za posledných tridsať rokov o dvadsať metrov.	áno - nie
10. Mŕtve more obsahuje veľa liečivých minerálov.	áno - nie

4. Dokončite vety podľa textu:

1. Hlboko veriaci Arabi Mŕtve more nenavštevujú. Veria, že na dne je pochovaná ....., a preto je more .....
2. Modernejší Jordánci sa v mori okúpu aj ponatierajú .....
3. Srdciari 400 metrov pod úrovňou mora trpia .....
4. Mŕtve more postupne .....
5. Ešte prednedávnom mu hrozila .....
6. Tri štáty - ..... - odčerpávajú z Jordánu veľa vody.
7. Vodu odčerpávajú na ..... účely.
8. V ..... ministri troch krajín podpísali spoločnú dohodu.
9. Tri štáty spoločne vybudujú ....., ktorý spojí ..... a ..... more.
10. Stavbu finančne podporí aj .....

5. Doplníte prepozície, ak je to potrebné, a slová v zátvorke dajte do správneho tvaru:

1. Mnohí milovníci mora a vody využívajú všetky možnosti na to, aby cestovali ..... (more).
2. Svojim priateľom a známym potom posielajú ..... (more) srdečné pozdravy.
3. Väčšina návštevníkov a dovolenkárov býva ..... (hotely, penzióny, ale aj súkromie a kempingy).
4. Niektorí ľudia majú ..... (more) už svojich priateľov a známych a tak chodia ..... dovolenku ..... (svoji známami) a ubytujú sa ..... (priatelia a známami).
5. Celé dni potom ležia ..... (more), plávajú ..... (more), večer sa prechádzajú ..... (breh a nábregie).
6. .... (večery) si chodia zatancovať.
7. Zakaždým si ..... (dovolenkové miesto) prinesú domov nejaké suveníry, aby ..... (rok) mohli spomínať ..... (chvíle) prežiť ..... (more).
8. .... (posledné roky) vzrástol záujem ľudí ..... (cestovanie) ..... (exotické krajiny).

**6. Doplňte do vety verbum v správnom tvare v prézente alebo préterite.
Použite verbá uvedené pod čiarou:**

1. Ministri zahraničných vecí Slovenskej republiky a Českej republiky .....
..... zmluvu o vzájomnej spolupráci pri rozvoji cestovného ruchu.
2. Dovolenkári radi ..... letoviská pri mori.
3. Veľa času ..... vo vode aj pri vode.
4. V letných horúčavách ..... vo vode dobre ..... a dobre .....
v nej .....
5. Ľudia z roka na rok ..... do dovolenky viac a viac peňazí.
6. Po celoročnej práci ..... každý človek..... dovolenku pri mori.
7. Nikto na svoju dovolenku pri mori .....
8. Všetci ....., že ..... tam ešte čoskoro .....

---

zaslúžiť si, vrátiť sa, osviežiť sa, navštevovať, ne/zabudnúť, zaplávať si, podpísať, investovať, veriť, tráviť

7. Vytvorte gramaticky správne vety:

1. Najlepšie je spoliehať sa ..... (rodičia a dobrí priatelia a ja).
2. Mnohí súčasní ľudia trpia .....
(stres, depresie a civilizačné choroby).
3. Deti sa odvd'ačili ..... (rodičia) .....
..... (starostlivosť a opatera) .....
..... (nezáujem).
4. Zamestnanec sa sťažuje ..... (nadriadený)
..... (zlé pracovné podmienky).
5. .... (Bývalý prezident) obvinili a obžalovali
..... (korupcia a vlastizrada).
6. Výkon pretekára závisí .....
(dôkladná príprava a tréning).

8. Vyberte si jednu tému a vypracujte esej.

Čo by som ukázali turistom v svojej krajine.

Iný kraj, iný mrav alebo Na Slovensku je to tak.

Je Slovensko a Bratislava miesto, kam sa budete radi vracat'? Svoj postoj Zdôvodnite

Slovenčina ako cudzí jazyk

Ukážka testu pre vyššie pokročilých C 2

Text na počúvanie:

Pán Pokorný sa vracal domov autom, dostal na klzkej ceste šmyk a narazil do susedovej brány. Oprava brány stála pána Tvrdeho 7 415 Sk. Pán Pokorný si bol vedomý svojej viny a chcel sa so susedom dohodnúť a vzniknutú škodu zaplatiť. Pán Tvrdý však nesúhlasil, podal žalobu na pána Pokorného a žiadal, aby sa prípad riešil súdnou cestou. Pán Pokorný pred súdom sebakriticky priznal, že spôsobil susedovi ujmu a že je ochotný ju zaplatiť. Okresný súd vyniesol rozsudok, v ktorom vyhovel žiadosti pána Tvrdeho v plnom rozsahu a uložil pánu Pokornému povinnosť nahradiť vyčíslenú škodu. Pán Pokorný si však po krátkom čase všimol, že cesta býva klzká práve pred jeho domom a spôsobuje to vytekanie vody pri polievaní klziska, ktoré pán Tvrdý urobil pre svoje deti. Privolať zamestnanca obecného úradu, ktorý vykonal obhliadku miesta činu a spísal záznam. Po doručení rozsudku podal pán Pokorný odvolanie v stanovenej lehote a priložil záznam z miestnej obhliadky. Súd preskúmal okolnosti uvedené v odvolaní, vypočul účastníkov sporu a vyniesol nový rozsudok, v ktorom žalobu zamietol a navyše v ňom pánu Tvrdeho uložil, aby nahradil pánu Pokornému všetky vzniknuté trovy súdneho konania. Pán Pokorný využil svoje právo odvolať sa proti rozhodnutiu súdu.

1. Na základe počutého textu doplňte chýbajúce slová:

Pán Pokorný ..... domov autom, dostal na klzkej ceste šmyk a ..... do susedovej brány. Pán Pokorný si bol vedomý svojej ..... a chcel sa so susedom dohodnúť a vzniknutú ..... zaplatiť. Oprava brány ..... pána Tvrdeho, 7 415 Sk. Pán Tvrdý však nesúhlasil, podal ..... na pána Pokorného a žiadal, aby mu ..... vzniknutú škodu. Pán Pokorný pred súdom sebakriticky ....., že spôsobil susedovi ..... a že je ochotný ju zaplatiť. Okresný súd vyniesol ....., v ktorom vyhovel ..... pána Tvrdeho v plnom rozsahu a ..... pánu Pokornému povinnosť ..... vyčíslenú škodu. Pán Pokorný si však po krátkom čase všimol, že cesta býva klzká práve pred jeho domom a spôsobuje to vytekanie vody pri polievaní klziska, ktoré pán Tvrdý urobil pre svoje deti. Po doručení rozsudku podal ..... v stanovenej ..... . Súd preskúmal okolnosti uvedené v odvolaní a ..... nový ....., v ktorom ..... zamietol. Pán Pokorný využil svoje ..... odvolať sa proti ..... súdu.

2. Sformulujte obžalobu a obhajobu stránok sporu z 1. cvičenia.

3. Doplňte príslušný termín:

1. Ak občan ..... priestupok, môže byť trestne .....
2. Keď chcete predať nehnuteľnosť, potrebujete .....
3. Manželia už nechcú ďalej spolu žiť, podali.....
4. Priateľovi ukradli auto. Podal ..... na neznámeho .....

5. Účastníci koncertu rušili občánov. Vedúci dostal ..... na obecný .....
6. Nedodržali ..... a boli obvinení za rušenie verejného .....
7. Pracovník spôsobil pracovný úraz. Dostal ..... a škodu musel .....
8. K žiadosti o ..... pobyt treba ..... zdravotné .....
9. Včera vykradli banku. .... ušli. Polícia vyhlásila .....
10. Večer sa stala dopravná ..... Polícia ..... miesto činu a .....

4. Spojenia v zátvorke dajte do správneho tvaru

1. Na Slovensku bol prijatý ..... (zákon, konflikt záujmov).
2. Vláda navrhuje ..... (zvýšenie, sociálne dávky).
3. Parlament rokuje ..... (reforma, dôchodkový systém).
4. Za prekročenie rýchlosti dostal ..... (policajt, bloková pokuta).
5. V súlade ..... (zákon, verejná služba) predložte výpis z registra.
6. Prokurátor obvinil ..... (pracovník, nedbanlivosť).
7. Obvinený nesúhlasil ..... (rozhodnutie, okresný súd).
8. Obhajca podal ..... (odvolanie, Najvyšší súd).
9. Podľa ..... (ústava) má každý ..... (právo, súdna ochrana).
10. Ak sú porušené práva, občan môže podať ..... (sťažnosť, Rada Európy).

5. Ako sa uplatňuje právo v praxi. Ako by ste postupovali ak:

- chcete študovať v zahraničí .....
- vám ukradli doklady.....
- zistíte, že vám predali chybný tovar .....
- niekomu ubližujú .....
- ste svedkom dopravnej nehody .....

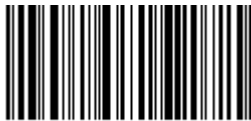
6. Verbá uvedené pod čiarou použite vo vetách a slová v zátvorke v správnom tvare:

1. Zahraniční študenti .....
(ministerstvo – štipendium).
2. Poisťovne .....
(klienti – rôzne druhy poistenia).
3. Súčasnosť .....
(egoizmus, kriminalita, nezamestnanosť, silný vzťah k peniazom).
4. Ľudia čoraz menej .....
(politici, polícia, banky).
5. Ústava Slovenskej republiky .....
(preambula a 5 kapitol).
6. .... už dobre .....
(slovenská história, ľudová kultúra a súčasné umenie)?
7. Deti .....
(rodičia – výchova, učitelia – vzdelanie).

8. Obchodná spoločnosť .....
(zákazník – nedodržanie zmluvy).
  9. Každoročne ..... na slovenských diaľniciach .....
..... (početné autonehody).
  10. Starosta sa počas celého funkčného obdobia .....
(rozkvet a zvelaďovanie obce).
-

snažiť sa, dôverovať, poskytovať, dochádzať, ospravedlňovať sa, ďakovať, pozostávať,
vyznačovať sa, vyznať sa, žiadať

7. Napíšte recenziu knihy, filmu, umeleckého diela (podľa vlastného výberu).

9788089236282

ISBN 978-80-89236-28-2